

ŽELEZAR

Leto IX.

Jesenice, 22. septembra 1967

Poštšina plačana v gotovini

Številka 38

10. seja Upravnega odbora Če je dovolj naročil, skrčen delovni čas ne velja

Prejšnji teden, v četrtek, 14. septembra 1967 je imel upravni odbor svojo 10. sejo, na kateri so obravnavali poročilo tehničnega direktorja o izpolnjevanju proizvodnega plana v avgustu, potrdili so predlog operativnega plana za september, pregledali so sklepe prejšnje seje upravnega odbora, analizirali so sklepe 19. seje delavskega sveta Železarne in reševali tekoča vprašanja poslovanja Železarne.

Glede na poročilo tehničnega direktorja o izpolnjevanju plana v preteklem mesecu so ugotovili, da se je stanje nekoliko popravilo, vendar obstaja nevarnost, da bomo s prehodom na skrajšani delovni čas zmanjšali proizvodnjo tudi v tistih obratih, ki imajo dovolj naročil. Zato so sklenili, da upravni odbor da naslednje tolmačenje dela v skrčenem delovnem času:

Za obrate, ki imajo naročila in se v posameznih fazah dela pokaže potreba po normalnem delovnem času, skrčeni delovni čas ne velja. Vsakemu, ki je določen, da dela v normalnem delovnem času, pa ne bo prišel na delo, mu bodo morali v obratu šteti kot neopravičen izostanek z dela.

Poleg tega so glede na to poročilo naročili tehničnemu direktorju, da skupaj s komercialnim direktorjem pripravi za eno prihodnjih sej upravnega odbora poročilo o problematiki dela in stroškov VATROSTALNE.

Operativni plan za september mesec so potrdili brez pripomb.

V zvezi s sklepi 19. seje delavskega sveta Železarne, ki so jih na tej seji analizirali so sklenili še naslednje:

1. Do konca oktobra morajo upravne službe predložiti upravnemu odboru predlog reorganizacije oddelka za zunanjo trgovino.

2. Do prihodnje seje upravnega odbora mora uprava podjetja predložiti upravnemu odboru način kadrovanja tehnikov za kontrolo kvalitete.

3. Naročili so upravi podjetja, da mora vse zaključke, ki jih navajata poročili raziskovalnega oddelka in oddelka tehnične kontrole ter zaključke iz razprave po poročilih, pospešeno realizirati. O izvrševanju teh nalog mora uprava podjetja redno poročati upravnemu odboru.

4. Direktorju Železarne pa

so naročili, da za eno prihodnjih sej upravnega odbora pripravi poročilo o stališču Železarne do udeležbe naših delegatov na sejah in posvetovanjih SEV-a, ker stroški delegatov bremenijo Železarno.

Med reševanjem tekočih vprašanj poslovanja Železarne, so obravnavali samo takšna vprašanja za katera je pristojen delavski svet Železarne in so zato vsa ta vprašanja odstopili področnim komisijam delavskega sveta s priporočilom, da jih na prvi prihodnji seji predložijo delavskemu svetu v potrditev. Poleg tega so odobrili dvema našima sodelavcema službeno potovanje v ZR Nemčijo zaradi sodelovanja na strokovnem posvetovanju v okviru nemške zveze za varilno tehniko.

Naš zadnji razgovor s šefom prodajne službe tov. Valkotom Erjavškom, kot tudi nekatera poslovna poročila odpirajo več vprašanj, ki so tehnološko-organizacijskega značaja. Ker je bila tako v razgovoru, kot v raznih poslovnih poročilih večkrat omenjena valjarna debele pločevine, smo prosili obratovodja omenjenega obrata inž. CIRILA URBARJA, da za naše bralce odgovori na nekaj vprašanj z namenom resnici čim boljše prodreti do dna.

Namen naših razgovorov ni krivdo ali odgovornost za slabosti prelagati iz ramena na rame, temveč prispevati k uspešnemu reševanju problemov. Nedvomno smo vsi v kolektivu zainteresirani, da čim preje odstranimo slabosti, le-te pa bomo uspešno odstranjevali z veliko mero samokritičnosti in odgovornosti do vsega kolektiva.

VPRAŠANJE: Kje po vašem mnenju tičijo vzroki, da valjarna debele pločevine v mnogih primerih ne izpolnjuje v dogovorjenih rokih naročil in da mnogo materiala čaka še neadjustiranega?

ODGOVOR: Ne bi rad videl, da bi moj odgovor izpadel kot reakcija na zadnji razgovor uredništva Železarja s šefom prodajne službe tov. Erjavškom, kar se razumljivo v takih primerih

Informacija združenja jugoslovanskih železarn o poslovanju v času januar-julij

(nadalj. iz prejšnje številke)

PROMET GOTOVIH IZDELKOV

Podatki skupnega prometa gotovih proizvodov iz železarn v prvih šestih mesecih, v odnosu na isto obdobje lanskega leta kažejo realizacijo 97,5%, od tega za domači trg 97%, za izvoz in zamenjavo pa 99,5%.

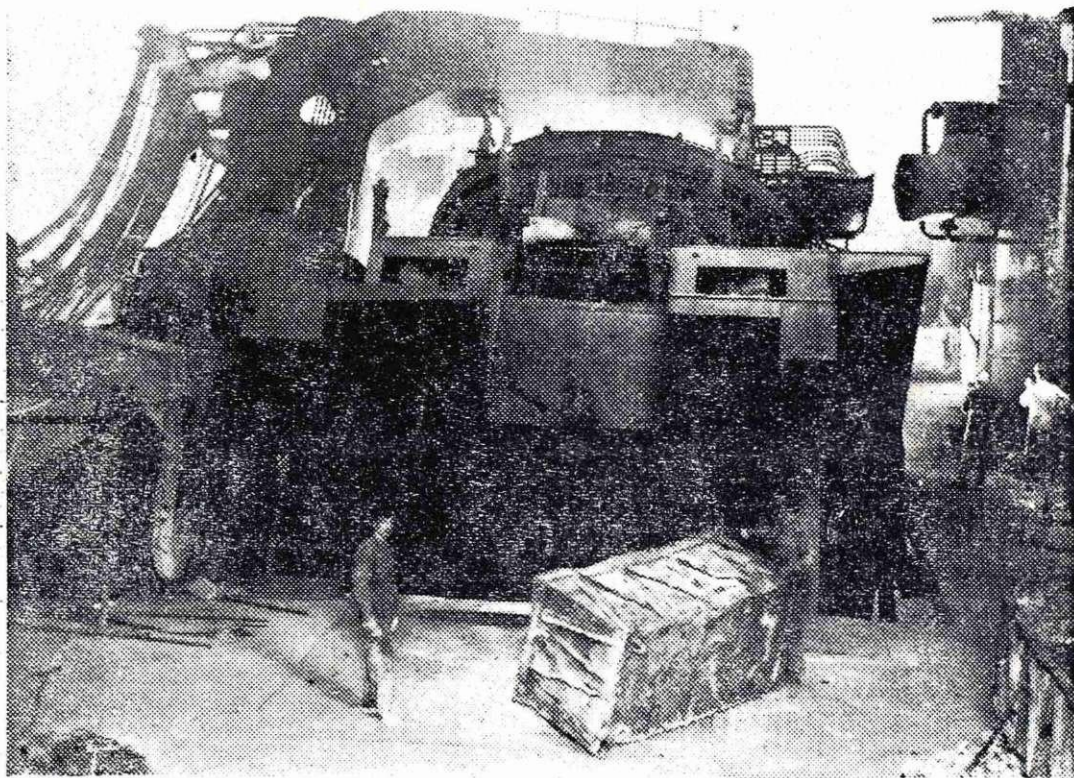
Medtem je pri oceni uresničenih dobav v prvem polletju, potrebno imeti pred očmi tudi dejstvo, da je pretežen del odpadel na prehodne zaključke iz preteklega leta in na naročila grostov, na katera se v drugem polletju ne more računati. To pa zaradi tega, ker so obveze po zaostalih po-

godbah izvršene in grosisti, na katere odpade okrog 45 do 47% prometa jekla domače proizvodnje, zaradi zmanjšanja potrošnje domačega jekla in posledic pretiranega uvoza jekla, ne naročajo novih količin zaradi visokih zalog, ki so pri potrošnikih kot tudi pri grosistih. Zaloga pa so v glavnem iz uvoza.

Znano je, da je v letu 1966 uvoženih 822.669 ton proizvodov črne metalurgije, v prvem polletju 1967 pa 411.455 ton in da je v tem:

1966 I/1967
klirinško področje udeleženo 64,6 % 50,7 %
konvertibilno področje pa je udeleženo 35,4 % 49,3 %

Ceprav na prvi pogled izgleda, da uvoz stagnira, je v resnici uvoz povsem neupravičeno visok. Ker je pri nas prišlo do stagnacije v potrošnji jekla, bi upravičeno pričakovali, da se bo tudi uvoz zmanjšal. Medtem pa do zmanjšanja uvoza ni prišlo in je stagnacija pripeljala do zmanjšanja koriščenja domačih metalurških kapacitet. Pri tem so bili posebno prizadeti nekateri proizvodi valjarn, katerih uvoz je bil izredno visok. Ne smemo zanemariti niti dejstva, da je novi devizni režim nasproti pričakovanju in željam pripeljal do večjega uvoza kot je bilo to predvideno s področja konvertibilnih valut. (nadalj. na 2. str.)

ASEA električna peč, se mora pri izlivu nagniti za 45 stopinj

Ali nočemo ali ne moremo ali ne znamo?

nju je že čas, da se tudi na tej končni liniji tehnološkega procesa soočimo z resničnimi in celotnimi problemi z namenom doseči čim več in čim bolje. Če želimo ugotoviti resnično stanje, v katerem se nahajamo, potem moramo biti tudi pri razčlenjevanju subjektivnih vzrokov dovolj objektivni.

Normalno je, ko naročilo prispe v določen obrat, da je za njegovo izvršitev v predvidenem oz. zahtevanem roku odgovorna celotna grupa obratov, ki sodeluje v tehnološkem procesu, od jeklarn do finalista, vključno s centralno pripravo dela in komercialno službo. Če pa naročilo ni izvršeno v zahtevanem času, pa največkrat dolžimo tistega zadnjega, ki naj naročilo odpremi. Po mojem mnenju je napačno, da se večina kritikov s takimi zaključki zadovolji, le redki so, ki iz naj-

bolj drobnega zrna hočejo izluščiti resnico.

Namen načete razprave pa prav gotovo ni, da bi v tako obsežnem tehnološkem postopku od naročila do programa valjanja in od brame prek slaba do pločevine, ki je tako celostno poudarjen, le enostransko zaključevali, da je za zakasnitev dobav kriva le valjarna 2400. Tako zaključevanje je popolnoma nevzdržno. V zadnjem času je več primerov, ko je naročnik storniral ali vsaj začasno ustavil naročilo, še predno je vložek iz valjarne Bela dostavljen naši valjarni. Konkretno za METALNO iz Maribora, ki jo omenja zadnji razgovor, je bilo stornirano naročilo v času, ko so se brame šele vlivale. Nadalje so primeri, ko kupec zahteva tako kratek dobavni rok, da niti proizvodnja slabov v va-

(nadalj. na 3. str.)

Požari povzročajo ogromno škodo

Letos praznujemo teden požarne varnosti od 24. do 30. septembra. V tem tednu je dolžnost predvsem aktivnih gasilcev in gasilskih organizacij pa tudi vzgojiteljev in drugih, da posvetijo posebno skrb požarno-varnostni vzgoji občanov, predvsem mladine.

Številni požari nam vsako leto povzročijo nekaj milijonsko škodo. Samo v preteklem letu je bilo v Sloveniji 1.077 požarov, ki so povzročili za 1.967.423 N dinarjev škode. Zabeleženih pa je bilo zaradi požarov tudi 17 smrtnih primerov, 103 osebe pa so bile težje ali lažje poškodovane.

Največkrat so povzročitelji požarov otroci. V preteklem letu so jih le-ti povzročili 174-krat. Največ primerov, ko so povzročitelji požarov otroci, je v spomladanskih mesecih, pa tudi v dolgih in ostrih zimah, ki silijo otroke, da morajo preživeti največ časa v zaprtih prostorih. Zaradi takih požarov so prizadeti v spomladanskem času zlasti gozdovi, v zimskem pa stanovanja, gospodarska poslopja in seniki na podeželju. Statistično je dokazano, da največ požarov povzročijo predšolski otroci in učenci nižjih razredov osnovne šole. Dokler ne bo dovolj razvito otroško varstvo, bi morale biti vžigalice in drugi vnetljivi predmeti ter naprave otrokom nedostopne, starši pa bi morali mnogo več skrbi posvetiti požarno-varnostni vzgoji svojih otrok.

Največ požarov nastaja zaradi malomarnosti ljudi. So primeri, ko je požar povzročil še goreč pepel, ki ga ljudje neodgovorno vsipajo v lesene zaboje, ki so navadno ob stavbah. Mnogo vzrokov požara pa je zato, ker ljudje pozabljajo izključiti razne električne naprave. Taki požari so vedno pogostejši, posebno sedaj, ko je v gospodinjstvu vedno več električnih naprav in pripomočkov. Ponavadi pa požari, povzročeni po električnih napravah, povzročijo veliko gmotno škodo. Le budnost gasilskih služb mnogokrat prepreči še večjo škodo.

Kljub opozorilom se še vedno zelo pogoste tudi eksplozije zaradi pranja z bencinom in nepravilnega ravnanja z vnetljivimi plini. V enem samem primeru eksplozije, ki je nastala na kombiniranem štedilniku, je bilo naenkrat za 7.000 N dinarjev škode. Take eksplozije so vedno zelo nevarne, ker ponavadi povzročijo težke telesne poškodbe, ki se nemalokrat končajo tudi s smrtjo. So pa tudi povzročitelji manjših ali večjih požarov.

Nepazljivost in malomarnost povzročata tudi največ požarov v naših gozdovih. Žal pri nas ne vodimo točne evidence, koliko škode povzročijo požari, na primer samo po krivdi nepremišljeno odvrženega cigaretnega ogorka ali vžigalice ali zaradi drugih malomarnosti. Letna škoda, ki jo povzročijo taki požari, znaša tudi nekaj sto milijonov.

V posebno kategorijo sodijo požigi iz maščevalnosti, škodoželjnosti in tudi lakomnosti, pijanosti ali zaradi duševnih depresij. Požare take kategorije uvrščamo že pod zločinstvo.

Namen tedna požarne varnosti je predvsem v seznanjanju in vzgoji prebivalstva o preventivnih ukrepih in o načinu ponašanja ob izbruhu požara. Dolžnost vsakega občana je, da najmanjši požar takoj javi najbližji gasilski enoti ali organom milice. Le hitro javljeni požari bodo preprečili ogromno škodo posameznikom in družbi. V tem tednu bodo vsa društva, vključena v občinsko gasilsko zvezo, izvedla številne akcije, preventivne preglede in strokovna poučna predavanja po kolektivih, šolah in drugod. V tem tednu bodo tudi masovna komunikacijska sredstva posvetila posebno pozornost požarni varnosti.

Vsa prizadevanja ne le v tednu požarne varnosti, temveč nasploh naj veljajo stalni in nenehni skrbi za vzgojo naših ljudi, predvsem mlade generacije, ker le tako bomo prihranili posameznikom in družbi veliko gmotne škode, ki jo vsako leto povzročajo požari.

Joža Varl - st.

Informacija združenja...

(Nadalj s 1. str.)

INFORMACIJA O POSLOVANJU

Za domači trg so železarnice v letu 1966 dobavile 1.196.959 ton jekla ali 59,2 % od skupnih potreb, medtem ko je uvoz znašal 822.669 ton oz. 40,8 %.

Medtem so dobave jekla za domači trg v prvem polletju letos znašale 558.351 ton ali 57,6 % in iz uvoza 411.455 ton ali 42,4 % od skupnih potreb. Zaradi povečanega uvoza v prvem polletju je bilo težje plasirati proizvode domačih železarn, čeprav so bile proste kapacitete še za večjo proizvodnjo oz. prodajo.

Zaradi nekoordiniranega uvoza in neizpolnjenosti sistema LBO je prišlo do tako visokega uvoza jekla in do kopičenja proizvodov črne metalurgije, ne glede na potrebe tržišča, tako pri potrošnikih kot pri grosistih.

Realizacija izvoza v prvem polletju letos je bila na nivoju izvoza v istem obdobju lanskega leta, to je okrog 114.000 ton.

Zaradi težkega plasmaja proizvodov črne metalurgije na domačem trgu so podjetja poizkušala povečati izvoz. Pri tem pa so naletela na številne težave, predvsem ker IEZ odklanja prejemanje večjih količin od tistih, ki so bile potrjene z materialnimi listinami in zato, ker se železarnice ne morejo pri izvozu vključiti v sedanje depresirane inozemske izvozne cene jekla, niti na klirinškem tržišču in še manj na konvertibilnem področju.

Iz navedenih vzrokov je zelo otežkočen plasma številnih proizvodov, predvsem pločevine (železarna Jesenice, Nikšič in Smederevo), šivnih cevi (železarna Sisak), hladno oblikovanih palic jekla (železarna Nikšič, Jesenice in Ravne) ter kovanih proizvodov (železarna Zenica in Ravne). Težave pri prodaji nastajajo še večje, ker se pri tem misli o plasmaju vseh proizvodov, izdelanih iz plemenitih jekel, ki jih v glavnem proizvajajo železarnice Nikšič, Ravne in Jesenice, tako da so v tem najbolj prizadete omenjene tri železarnice. Poleg prikazanih podatkov o zmanjšani realizaciji jekla v prvem polletju tudi podatki o naročilih za tretje tromesečje kažejo veliko zmanjšanje v odnosu na normalno proizvodnjo. Stanje v pogledu naročil za četrto tromesečje je še slabše, zaradi tega bo do konca leta prišlo do krčenja in ustavitve proizvodnje na nekaterih agregatih.

OSKRBOVANJE ŽELEZARN S SUROVINAMI IN OSTALIM REPRODUKTIVNIM MATERIALOM

je bilo v izredno težkih pogojih, ki so nastali predvsem kot posledica nezadostnih obratnih sredstev in v tem

posebno dinarskih sredstev za odkup deviz.

Zaradi take situacije je moralo priti do velikega zmanjšanja zalog reproduktivskega materiala kot začasnemu izhodu iz nastalega stanja z obratnimi sredstvi. Na ta na-

čin so zaloge posameznih osnovnih reprodukcijskih materialov pod minimalnim nivojem, kakor na primer pri rudi za koksiranje, koksu, belem surovem železu in starem železu, kar lahko razberemo iz naslednje tabele:

	Zaloge		Normalne zaloge
	1. 1. 1967	1. 8. 1967	
ruda za koksiranje	195.000 ton	45.000 ton	90.000 ton
koks	26.900 ton	9.800 ton	20.000 ton
belo surovo železo	35.000 ton	9.000 ton	25.000 ton
staro železo	57.300 ton	22.200 ton	50.000 ton

REZULTATI POSLOVANJA

Poslovanje gospodarskih organizacij črne metalurgije, gledano skozi tendence gibanja nekaterih važnih pokazateljev kaže na izrazito poslabšanje finančnega rezultata poslovanja, ker so rezultati v letu 1967 znatno slabši od ustvarjenih v preteklih letih. Primerjanje fizičnega obsega proizvodnje, produktivnosti dela in udeležba neto produkta v skupnem dohodku od leta 1964 kot leta pred reformo pa do danes, nam pokaže takole gibanje:

	1964	1965	1966	I. polletje 1967
vezani indeks predhodnega leta je 100				
fizični odseg proizvodnje	110	107	105	101
produktivnost dela	103	105	106	...
Struktura (skupni dohodek je 100)				
udeležba (%) neto produkta	30,0	29,6	26,2	24,0

Pri proizvodnji se vidi naraščanje, ki pa je sedaj zavrtlo zaradi težav s plasmajem jeklenih proizvodov, predvsem na domačem trgu.

Produktivnost dela je v povečanju pod vplivom mer, ki so se po reformi v podjetjih intenzivno sprejemale.

Neto produkt kot osnovna ekonomska kategorija, ki predstavlja najpopolnejši prikaz poslovnega uspeha, kaže

neustreznost v dveh smereh: — prvič zmanjšanje udeležbe v skupnem dohodku že v letu 1966, to je v prvem letu po reformi na 26,2 %, nasproti 30 % v letu 1964;

— drugo poslabšanje stanja v letu 1967, kjer se poslabšanja nadaljujejo tako, da se zmanjšuje v prvem polletju letos že na 24 %.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Problematika toplega obroka

V 36. številki Železarja smo brali vest, da se na predlog UO in GEŽ v Železarni predlaga ukinitve toplega obroka. Stališča GEŽ podkrepjena z evidenco koriščenja toplega obroka in drugimi argumenti, nas niso zadovoljila. S tem v zvezi bi UO in GEŽ postavil nekaj vprašanj in dejstev.

Uvedbo toplega obroka (v svoji prvotni obliki) je narokovala potreba in priporočila zdravstvenih delavcev po taki obliki malice. Da smo takrat govorili v zvezi s tem tudi nekaj okrog storilnosti in raznih drugih pozitivnih posledicah, mislim, da ni treba posebej poudarjati. Dognali smo, da večina članov kolektiva ne zajtrkuje in je prav topli obrok primerne nadomestilo zajtrka.

Danes ga predlagamo za ukinitve. Pravzaprav ukinili smo ga že takrat, ko smo enotni topli obrok dopolnili z

delikatesnimi izdelki. Že takratni prehod na izbiro hrane je zmajčil prvotni namen predvsem tople prehrane. Današnje število koristnikov toplega obroka (14,3 % članov kolektiva) pa po mnenju GEŽ narekuje sploh ukinitve le-tega. V svetu je navada, da nekaj, kar človeku in skupnosti koristi z vsemi sredstvi priporočajo in propagirajo. Žal pri nas tega ne delamo. Čeprav težišče problema kantine GEŽ prikazuje prav skozi topli obrok, mislim, da to ni opravičeno.

Ali nočemo ali ne moremo ali ne znamo?

(Nadalj. s 1. strani)

Ijarni Bela še ni končana, do odpreme pa je še celotni tehnološki proces v naši valjarni. Moje mnenje je, da je večkrat tudi predolga pot od ponudbe oz. razgovorov na prodajnem oddelku do izstavitve naročila. Včasih to traja tudi od pet do šest dni, potem pa se začne borba za čas, v kateri je skoraj vedno matiran tisti, ki se znajde v končni fazi: v časovni stiski.

Pri mnogih naročilih, ki se urgirajo, se po temeljiti analizi ugotavlja, da posamezne kvalitete slabov še niso dobavljene in da čakamo samo na finalno valjanje. Značilen primer je Metalna industrija Niš, ki zahteva od nas določeno kvaliteto debele pločevine, za katero kljub številnim urgencam še niso bili dostavljeni slabi naši valjarni. Tudi pločevina za TEHNOMETAL, ki jo uporablja za gradnjo mostov, kljub štirinajstdnevni stalni urgenci še ni dobavljena, ker naša valjarna še vedno nima vložka. V splošnem zaostaja dobava vložka iz valjarne Bela za štiri do pet programov nazaj. Takih in podobnih primerov je še precej in se odkrivajo dan za dnem.

Iz vsega tega lahko vsakdo zaključi, da so naloge in obseg pri izpolnjevanju naročil zelo široke in celostne, ker se nanašajo na skupino obratov in služb ter je takšna ali drugačna poenostavitev in prenos bremena ali krivde samo na finalne obrate povsem neupravičena, če ne celo krivična.

Pravilno je, da se v zadnjem času zaostruje odgovornost vodilnih oseb v finalnih obratih, že zaradi obvez do kupca, ker le-ta res

ne sprašuje po vzrokih, zakaj še ni naročilo izvršeno, temveč samo kdaj bo prejel naročeno blago. V zadnjem času prevzemam po nalogu tehničnega direktorja pismene zadolžitve, da bo to all ono naročilo po celotnih pozicijah v zahtevanih rokih realizirano. Toda kljub dnevnim opozorilom in osebnim urgencam in intervencijam na konferencah in drugje, še vedno ne dobimo vložka iz predhodnega obrata v celostnih pozicijah. Ob takih ugotovitvah in po mojem mnenju odpade del naslovnega vprašanja ALI NOČEMO ALI NE ZNAMO in ostane res aktualno vprašanje ALI NE MOREMO. Na to vprašanje pa morajo resnici na ljubo poleg finalnih obratov odgovoriti tudi predhodni obrati in strokovne službe. Če smo izluščili oz. obdržali samo še eno vprašanje kot problem, potem se moramo prizadevati vsi prizadeti, da ga rešimo!

VPRAŠANJE: Ali se je strokovno vodstvo in samoupravni organi vaše delovne enote soočilo s prisotnimi problemi in jih začelo reševati?

ODGOVOR: V zadnjem času se je začelo vprašanje neadjustiranega materiala, kakor tudi skrajševanje dobavnih rokov v naši valjarni reševati pri samem korenu. Med valjavniško progo in adjustažo smo ustvarili ravnotežje na osnovnem konceptu, naj se valja le toliko, kolikor adjustaža zmore adjustirati. Na ta način smo zmanjšali medfazno proizvodnjo od prvotnih 4.000 in več ton na 2.500 ton. Tudi organizacija dela se dokaj dinamično prilagaja novim zahtevam, kar je razvidno tudi iz razprav in

sklepov sej DS DE. Vendar pa prehod iz planske na tržno proizvodnjo ni lahek, niti kratkotrajen proces in se srečujemo še s številnimi težavami. Prvi uspehi so že vidni, mnogi kupci izražajo zadovoljstvo v pogledu kvalitete in dobavnih rokov predvsem pri tekočih naročilih. Potrebno pa bo še mnogo spremeniti in narediti, da se v glavah naših proizvajalcev menja miselnost »češ glavno je, da je izvaljano, da je dosežena tonaža, pravočasno adjustiranje oz. dobava pa je sekundarnega pomena«. To pa je tudi več ali manj posledica sedanjih delitve osebnega dohodka, pri kateri je osnova količina, izražena v obliki cenika, v nobenem primeru pa še ni vključena oblika delitve po intenzivnosti dobav v najkrajših možnih rokih.

S tem, kar sem povedal, pa ne zanikam dejstva, da so tudi v našem obratu navzoče večje ali manjše napake v tehnološkem procesu, ki pa so po mojem mnenju največkrat posledica površnega dela. Tako imamo npr. največ napak v dobavnih listih, pri prebiranju pločevine se še vedno iščejo ustrezni kartoni bram. Tudi ponovnih preizkusov marsikateri prebirelec ne odreže pravočasno in s tem se po nepotrebnem podaljšujejo dobavni roki!

V tej smeri smo že veliko ukrepali tako v organizacijskem kot v kadrovskem pogledu. Čaka pa nas tudi v bodoče še veliko dela, da tudi te, včasih navidezne napake zmanjšamo na minimum.

Ob tem razgovoru bi rad opozoril tudi naše vzdrževalce, da tudi oni spremenijo svojo dosedanje miselnost, ki je doslej večkrat vplivala na

podcenjevanje popravil adjustažnih naprav in precenjevala valjavniške proge. Tako nam proizvajalcem, kot vzdrževalcem mora postati prejkot slej razumljivo, da na intenzivnost proizvodnje adjustaža ne vpliva prav nič manj kot valjavniška proga oz. valjanje.

Skladnost dela med omenjenima osnovnima oddelkoma valjarne, kakor tudi med predhodnimi obrati in službami je jamstvo, da bo borba za tržišče tudi dobljena!

VPRAŠANJE: Kaj bi nam lahko povedali v zvezi s tem, da trgovsko podjetje Univerzal odpremlja debelo pločevino raznih kvalitete in formatov, namesto da bi to delali v vašem obratu?

ODGOVOR: V zvezi z ukrepom, da trgovsko pod-

jetje Univerzal skladišči in odpremlja prosto zalogo in razne formate in kvalitete pripominjam, da je do take orientacije prišlo na našo pobudo. To pomeni velik korak naprej pri ekspektivnosti poslovanja in trgovanja. Naše odpremno skladišče je s tem razbremenjeno in lahko tekoče odpremlja naročeno blago po pozicijah, trgovsko blago pa skladišči in sortira zaradi pomanjkanja prostora pri nas, omenjeno trgovsko podjetje. Kot mi je znano, bo trgovsko podjetje Univerzal v kratkem opremilo skladišče z žerjavno progo in magnetnim žerjavom, kar bo omogočilo še nadaljnjo razbremenitev prostorsko omejenega skladišča valjarne tudi pri rednih naročilih kot je npr. naročila za ladijsko pločevino in drugo.

Jova

5. redna seja DS valjarne 2400

Kvalitetna problematika na vseh sejah delavskega sveta

Delavski svet valjarne 2400 je imel 15. septembra redno sejo. Na seji so se strinjali s predlogom obratovodje inž. Urbarja, da bodo odslej na vsaki seji DS razpravljali tudi o kvalitetni problematiki. Prav tako je tov. obratovodja seznanil člane DS z napakami na dobavnih listih, ki se vedno bolj množijo. Člani DS so zahtevali, da je treba vzporedno prikazati tudi materialno škodo, ki nastane zaradi teh napak.

Inž. Urbar je člane DS seznanil tudi s proizvodno problematiko. Zlasti je poudaril, da je treba zagotoviti čim večjo skladnost med delom proge in adjustaže. Zato je treba delo na progi organizirati tako, da bodo izvaljali le toliko materiala, kolikor ga lahko v adjustaži adjustirajo in odpremijo. Zato bodo tudi v prihodnje občasno ustavljali krožno peč in v okviru 42-urnega delovnega časa izvedli potrebna popravila. V adjustaži pa bodo zaradi spremenjene strukture naročil obratovali 48 ur na teden s pripombo, da morajo redna popravila strojev in drugih naprav opraviti ob nedeljah. Tudi ravnalni stroj, ki predstavlja ozko grlo, je treba vključiti v neprekinjeni delovni čas po sistemu 4 + 1.

Na seji so predlagali več ukrepov z namenom, da bi izboljšali sedanje stanje. Sprejet je bil tudi sklep, da je treba na ravnalnem stroju uvesti še četrto izmeno in bi tako skupaj z žerjavom št. 5 ter Custodis pečo obratoval neprekinjeno. To pa pomeni bistveni prispevek k zmanjšanju repov oz. k odpremi pločevine v zahtevanih dobavnih rokih. Zaradi ozkega

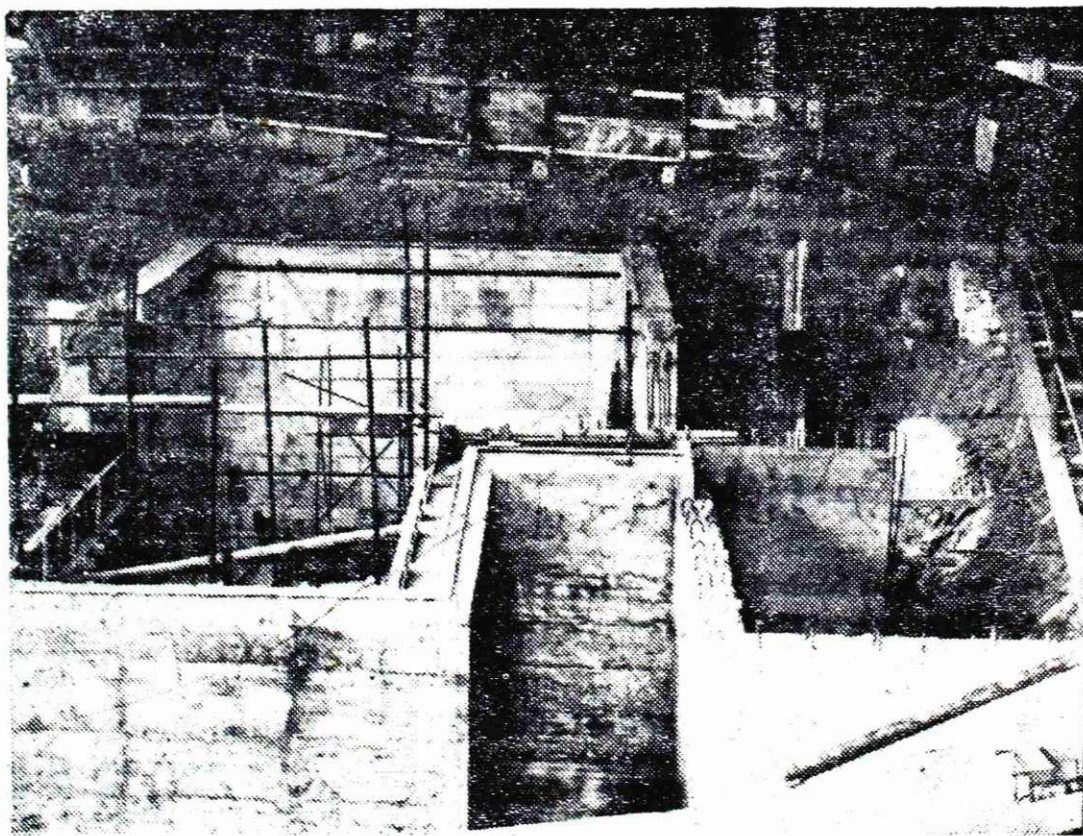
grla, ki ga je doslej predstavljal ravnalni stroj, se je kopičila pločevina iz OTOPA v žarjenem stanju.

Delovodje proge bodo odgovorni za to, da proga ne bo prehitela adjustaže in da bodo izvaljali le toliko, kolikor lahko v adjustaži kljub uspešni proizvodnji na Sack škarkah zmorejo.

Ob koncu seje so govorili še o vzdrževanju naprav in zlasti še žerjavov. Ugotovili so, da se preventivno vzdrževanje ne izvaja dosledno po vnaprej izdelanem programu. Treba bo tudi izvesti inventuro motorjev 2,2–2,7 KW ter stalno ukrepati, da bo glavna transportna linija vedno usposobljena in da ne bo zaradi morebitnih okvar na elektro motorjih preveč zastoj pri rezanju na Sack škarkah.

Omenimo naj še sklep, ki je bil sprejet na seji, da v prihodnje delavcev, zaposlenih v adjustaži, ne bodo več obveščali z odločbami za nedeljsko delo. V adjustaži obratujejo normalno na prosti dan in je odsotnost ob nedeljah treba smatrati kot neopravičen izostanek.

-or

Temelji nove električne peči bodo predvidoma končani do konec oktobra

Kratke vesti iz Železarne

Del sovjetske delegacije v Železarni

Sovjetska delegacija pod vodstvom namestnika predsednika Gosplana A. M. Terceva se je v Beogradu v ponedeljek udeležila zasedanja mešane jugoslovansko-sovjetske gospodarske komisije. V torek je del delegacije obiskal tudi našo Železarno. Gostje so si ogledali tehniški muzej, valjarno Belo in obrate hladne predelave. Na upravi podjetja je bil tudi krajši razgovor, v katerem jim je tovariš direktor v kratkih besedah orisal zgodovino in razvoj Železarne. Popoldan so sovjetski delegati odpotovali na Vogel.

Delo grupe za samoupravljanje pri TK ZKS

V četrtek, 14. septembra, so se sestali člani grupe za samoupravljanje pri TK ZKS. Skupno s sindikatom je grupa obravnavala predlog programa za samoupravljanje, ki smo ga v Železarni že objavili. Program je grupa razdelila na štiri skupine in ga bodo skupno z nekaterimi člani IO in nekaterimi člani sindikalnih odborov obravnavali in ga nato predložili v razpravo aktivu komunistov ter članom sindikata. Sprejeta stališča bodo predložili samoupravnim organom v razpravo in potrditev.

Seja sindikalnega odbora v žebljarni

Predsednik sindikalnega odbora Mirko Knific je med tednom povabil na sejo člane sindikalnega odbora v tej delovni enoti. Dnevni red je predvideval razpravo o skrčenem delovnem času, problematiko naročil in kadrovska vprašanja. O poteku in sklepih seje bomo podrobneje še poročali.

Remont okrogle Ignis peči na težki progi

Okrogla Ignis peč na težki progi je bila zadnjič v remontu lani v juliju. Pretekli petek pa so peč spet ustavili in so zidarji takoj začeli z rušenjem opeke. Po planu naj bi bil remont zaključen do 26. septembra. Obnoviti bodo morali oblogo peči, to je sten in dna. Seveda bo treba zamenjati tudi vse ostale že iztrošene dele na peči ter jo pripraviti za ponovno obratovanje.

Sestanek komunistov splošnega sektorja in varnostne službe

V sredo, 20. septembra so se sestali komunisti splošnega sektorja in varnostne službe. Najprej so izvolili oz. predlagali kandidate za člane tovarniške konference ZK ter občinske konference ZK. V razpravi so obravnavali nekatera aktualna vprašanja, ki se pojavljajo v našem podjetju v zadnjem času. Strinjajo se z ukrepi, ki so jih sprejeli samoupravni organi v Železarni in menijo, da bodo za uveljavljanje tehnološke in delovne discipline v Železarni potrebne še strožje mere.

- or

Ogrevanje hale v novem jeklovleku še ni urejeno

V našem časopisu smo že pisali o neurejenem ogrevanju prostorov v obratu JEKLOVLEK. Kljub temu, da v novem jeklovleku teče proizvodnja že dve leti, naprave za ogrevanje hale, kjer je zaposleno okrog 150 naših delavcev, še niso urejene. Omenjene naprave so bile predvidene že med samo gradnjo objekta, vendar doslej še ni ničesar narejenega. Nova zima je spet pred vrati in z njo vprašanje, če bodo morali sodelavci iz jeklovleka spet delati v mrazu in nekateri izmed njih tudi v bundah.

Kako poteka prodaja izdelkov v septembru

Po planu je predvideno, da bi morali v septembru odpremiti 24.660 ton naših izdelkov. Do vključno 15. septembra pa smo odpremili 8.300 ton v vrednosti 1.464 milijonov S din. Tu je upoštevano stanje z dne 13. septembra.

Kako je z naročili do konca leta 1967

Na prodajnem oddelku smo se pozanimali glede naročil za leto 1967. Povedali so nam, da bi morali imeti do konca leta na voljo 70.000 ton naročil. Doslej imamo 42.000 ton naročil in nam tako primanjkuje do konca leta še 28.000 ton, da bi lahko zagotovili normalno obratovanje. Seveda pa tudi v prihodnje ne moremo pričakovati naročil za več kvartalov naprej, ampak bodo prihajala naročila tekoče z zelo kratkimi dobavnimi roki.

V jeklovleku imajo dovolj naročil

Obratovodja jeklovleka tov. Brun nam je povedal, da imajo trenutno v obratu dovolj naročil. Največ problemov imajo z vložkom, ki ni kvaliteten. Zato imajo precej dela z brušenjem in s tem zmanjšujejo izmeček, ki bi bil v nasprotnem primeru precej večji.

Kanalizacija Špornovega potoka odložena do prihodnjega leta

Nasip Železarne se je razširil že prav do iztoka Špornovega potoka v Boroveljsko močvirje. Zato je bilo v začetku leta predvideno, da se potok izpelje po kanalih, da bo možno nadaljevati z nasipanjem halde prav do glavne ceste Javornik — Jesenice. Po pregledu finančnega načrta za investicijsko vzdrževanje pa je ugotovljeno, da denarnih sredstev za to gradnjo letos ni na razpolago. Zato je kanalizacija Špornovega potoka odložena za eno leto, do takrat pa bodo ugasek, žlindro in drugo neuporabno gradivo odlagali bolj proti Savi, da se iztok potoka ne bo zasul.

Cistern za katran ne rabimo več

Ob predelavi premoga v generatorski plin je na Javorniku nastajalo veliko katrana, ki smo ga v dveh cisternah prevažali na mazutno postajo Jesenice. Ker pa tudi na Javorniku v zadnjem času peči ogrevajo z mazutom, je katrana vedno manj, ostanek pa porabijo namesto mazuta že na samem Javorniku. Zato prevoz katrana ni več potreben in smo dve cisterni, ki smo jih imeli v zakupu, železnici vrnili. Za vsako smo plačevali po 30 N dinarjev na dan. Računamo, da bomo pri odpadli najemninini voz in pri vozarini za katran prihranili nekaj nad 40.000 N dinarjev na leto.

4. redna seja DS valjarne 2400

Predsednik delavskega sveta valjarne 2400 Franc Radelj je za 4. sejo pripravil štiri točke dnevnega reda. Najprej so pregledali sklepe zadnje seje samoupravnih organov, nato je sledilo poročilo obratovodje o problematiki obrata, na koncu seje pa so poročali še predsedniki posameznih komisij.

V obširnem poročilu je obratovodja valjarne 2400 opozoril na izredno kritično situacijo železarstva ter na izvajanje reforme v našem gospodarstvu in še posebej omenil prehod iz planskega na tržno gospodarstvo. Poudaril je, da ni več odločujočega pomena izpolnjevanje plana, ampak v večji meri zadovoljiti zahteve kupcev oziroma tržišča. Pri tem je treba upoštevati dosledno izpolnjevanje naročil ter kratke roke, kar je tudi temeljna naloga tržnega gospodarstva.

Z ozirom na situacijo bo treba nekatere stvari ublažiti. Znižati bo treba investicijski sklad za eno milijardo, razen tega pa tudi znižati amortizacijo (AZ sklad). Omejiti bo treba tržno amortizacijo in koristiti rezervni sklad, vendar s pripombo, da bo treba pred tem obvestiti pristojne činitele. Prav tako bo treba znižati normativ medfazne proizvodnje od sedanjih 5.000 na 3.000 ton. Predvideno je tudi znižanje zaloge slabov od sedanjih 1.500 na 200 oziroma 300 ton. Zato bo tudi v prihodnje treba občasno ustavljati krožno peč. V nadaljevanju svojega poročila je še opozoril na težko problematiko obrata v okviru same Železarne. Ob koncu seje so razpravljali in sklepali o poročilu komisije o izključitvi dveh sodelavcev zaradi neopravičenih izostankov. S tajnim glasovanjem so sprejeli sklep, da se odpove delovno razmerje Francu Legatu in Stanku Krambergerju.

Čestitka

V tem tednu je na fakulteti za gradbeništvo v Ljubljani diplomirala naša sodelavka v gradbenem vzdrževanju VANDA DELAVEC.

Za uspešno opravljeno diplomu ji iskreno čestitajo

sodelavci iz delovne enote gradbenega vzdrževanja

Problematika toplega obroka

(Nadalj. z 2. str.)

Število koristnikov toplega obroka je morda resnično, toda zakaj?

Toplega obroka velikokrat zmanjka, ali pa delavci iz drugih razlogov tega nočejo jesti. Kakšni so ti razlogi? Topla jedila naj bi bila res topla, ponavadi so skoraj mrzla.

Pregrevanje toplih jedil je v navadi, da o okusu sploh ne govorimo. Okus toplih jedil človeka privlači ali odbija. Golaž, če se za golaž prodaja, naj bi bil golaž, ne pa rjava juha, v kateri plava nekaj mesu podobnega.

Isto velja za ostale jedi. Mislim, da je topli obrok za kantine premalo skrbno pripravljen, čeprav cena ni ravno nizka.

Velikokrat zmanjka tudi čaja in dobivamo vtis, da se favorizira prodaja oranžade, ki jo kolektivu prodaja priwatnik.

Mimogrede — kdaj bomo poskusili tak čaj, kakršnega priporoča dr. Aleksander Rjazancev, sedanji čaj ne zasluži tega imena. Delitev se običajno vrši tudi brez kontrole, kar kolektiv tudi pogreša.

Vsakdo bo najbrž priznal, da delikatesna hrana, za katero se ogreva GEŽ, od zdravnikov ni preveč priporočljiva, po izjavah zdravnikov rada povzroča obolenja prebavil. Je pa tudi enolična. Dve, tri vrste salam, tri vrste konzerv, sir slabe kvalitete, to naj bi bila delikatesna hrana. O klobasah rajši ne govorimo, o njih je bilo že dosti napisanega (celo slikano). Imamo vtis, da v vsiljevanju delikatesne prehrane tičijo ozki interesi GEŽ. Bržkone jim tudi dovoz hrane povzroča »samo težave«.

Nerazumljivo nam je, da višji interesi kolektiva odstopajo mesto tako kratkovidni politiki GEŽ.

Če danes napredne države uvažajo prav topli obrok, že vedo zakaj, pri nas žal ne. Posamezniki pozabljajo, da pravilnik o varstvu pri delu topli obrok izrecno določa. Nazadnje tudi sredstva, vložena v gradnjo in opremo razdelilnic toplega obroka, niso bila ravno majhna.

Kljub vsej celovitosti problema, zaradi katerega nismo mogli dovolj jasno osvetliti vseh dejstev, menimo, da stališče UO in GEŽ o ukinitvi toplega obroka ni utemeljeno. A. Š.

Pripis uredništva!

Bralce opozarjamo, da je ukinitve toplega obroka le predlog UO kolektivu, o katerem naj bi le-ta razpravljal in pripombe poslal na UO.

Naši delavci v prostem času

Čim bližje sinjemu nebu

Odkar živi človek na zemlji, se želi vzdigniti pod nebo, kakor ptice, na krilih, da bi ga ponesle v daljne kraje. Prvič se je človek vzdignil z zemlje z balonom. Ker teh okroglih naprav ni bilo moč krmariti, so balone začeli izdelovati v obliki cigar in jih opremili z motorji, vijaki in krmilnimi napravami. Izumitelj teh balonov — cigar je Zeppelin, ki so po njem dobili tudi ime. Prvi človek na svetu, ki se je z zemlje dvignil v zrak je berlinski inženir Lilienthal leta 1895 z jadralnim letalom, ki je bil podoben ptici. Leta 1903 pa sta Američana brata Wright zgradila prvo motorno dvokrilno letalo in z njim poletela. Od tedaj dalje se je letalstvo naglo razvijalo.

Zanimanje za letalstvo je postajalo vse večje. Tudi na Jesenicah so ustanovili letalski klub. Eden prvih članov je naš sodelavec VINKO ZORMAN, zaposlen v elektro delavnici. Edini in glavni hobi našega sodelavca je letalstvo in modelarstvo. Da bi o tem zvedeli kaj več, smo ga obiskali na domu.

Z modelarstvom in letalstvom se je Vinko začel ukvarjati že v osnovni šoli. Prve navdihe in napotke je dobil pri svojem predmetnem učitelju, v Aero klub Jesenice pa se je vključil, ko je bil star 16 let. Pristopnico v klub sta morala podpisati tudi oče in mati.

Prvo jadralno letalo so jeseniški letalci modelarji delali sami v baraki Bratstva. Ko je bilo letalo izdelano, ga niso mogli odnesti skozi vrata. Zato so povečali izhoda vrata oz. razžagali in letalo le s skrajnimi napori spravili na Poljane. Iz Ljubljane pa so dobili na posodbo tudi letalo znamke Daružilec. Prve instruktorske posle pa je prevzel pri klubu pokojni Izidor Ručigaj. Zanimanje za letalstvo je raslo iz dneva v dan, v klubu pa so

nato imeli prvi letalski miting na Poljanah. Po tej prireditvi so se preselili v Poljče, kjer so bili ugodnejši pogoji za jadranje. Se in še nam je pripovedoval o razvoju letalstva, mi pa smo le hoteli zvedeti kaj več o modelarstvu, konjičku, s katerim se še danes ukvarja.

V korak z letalstvom se je pričelo razvijati tudi modelarstvo. Prvi je pričel delati modele Ravnik st. Pridružili so se mu še ostali, med katerimi je bil tudi Vinko. Sprva so modelarji imeli težave z načrti in materialom. Ravno zaradi tega je bilo delo še bolj zanimivo in napeto. Vsak modelar je težko pričakoval trenutka, ali bo delo in trud, ki ga je vložil v model, poplačan, ali se bo njegov model dvignil pod oblake. Pri takih poskusih so si modelarji pomagali na razne načine. Vinko se spominja trenutka, ko bi kmalu izgubil oko. S prijateljem modelarjem sta odšla na Lipce, kjer sta navezala model na 4 metre dolgo gumico in jo napela. Ko je prijatelj spustil model, da bi poletel, mu je le-ta treščil v glavo. Poizkus se je kljub nesreči sreč-

no končal, na rano pa si je za nekaj dni nadel obliž.

Vojna je prekinila delovanje letalskega kluba na Jesenicah, toda naš sodelavec ni odnehal. V teh težkih dneh je doma na podstrešju rezljal in delal modele.

Po vojni je mnogo potoval kot vojak. Prva pot ga je vodila na Bloke, od tod v Ljubljano, nato v Srbijo v Vršac, od koder se je zopet vrnil domov. Bogat z izkušnjami je pričel naprej delati in učiti.

Kakor nam je povedal, je do sedaj napravil že več kot 30 modelov, ki so bili vsi dobri in so leteli. Da ne bi vse te izkušnje in znanje obdržal zase, je pričel s pomočjo ljudske tehnike ustanavljati krožke. Njegovi varovanci pa so na republiških tekmovalnih dosegli lepe uspehe.

Kakor nam je zaupal, modelarstvo zahteva mnogo denarja in časa. Les za izdelovanje modelov mora biti trd, ta pa raste na Pokljuki. Imenujejo ga rezonančni les. Zelo drag je tudi japonski papir in balza les, katerega uvažajo iz Peruja in Indije. Ves ta material potrebuje, da lahko napravi navadno jadralno letalo. Še več pripomočkov pa potrebuje za izdelavo radio-motorno vodenih modelov. Taki modeli pa so že pravo premoženje. Toda Vinko upa, da ga bo še naredil. Nekaj delov že ima, v glavi pa mu rojijo misli, kako priti do aparature za radio vodene modele.

Kot pil, instruktor in modelar pa ima za vedno shranjeno krmilno palico in

sklopko jadralnega letala Čauka, v katerem trupu bi kmalu izgubil življenje. Ko ga je motorno letalo P-2 dvignilo visoko pod oblake, je dal pilotu znak, da se bo odklopil in pričel samostojno jadrati. Ko je potegnil za mehanizem, s katerim bi moral odvreči vlečno jekleno vrvi, je le-ta zatajil. Motorno letalo se je nato pričelo strmo spuščati proti zemlji. Za seboj pa je vlekel tudi jadralca z letalom. Zemlja se je hitro približevala. Odleteli sta obe krili jadralnega letala, tako da je ostal samo trup. V zadnjem trenutku je potegnil ročico padala, ki ga je rešilo gotove smrti.

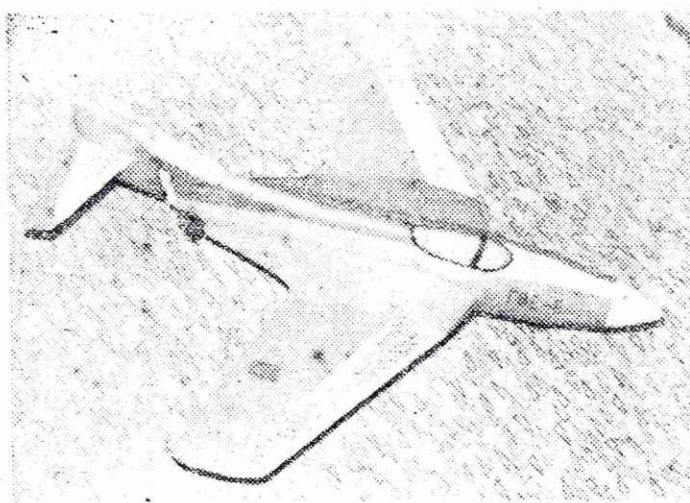
Ko sem ga nato vprašal, kaj misli o modelarstvu na Jesenicah, nam je odgovoril. Mladina bi se takoj zopet navdušila, toda najprej je treba najti ustrezne prostore za delavnico in pa nekaj denarja. Zalostno je, da na Je-

senicah ne moremo imeti modelarskega krožka, ki ima že tako dolgoletno tradicijo. Mnogo mladih bi z veseljem pričelo delati modele.

Se mnogo zanimivega nam bi lahko povedal o letalstvu in modelarstvu, toda pozna ura naju je prisilila, da sva morala prekiniti s kramljanjem. Oba sva pač morala ob 6. uri zjutraj nastopiti službo v tovarni.

Polde Karlin

Pogovor o samoupravljanju Koriščenje letnih dopustov

Ker se v zvezi s koriščenjem letnih dopustov v praksi pojavljajo določena vprašanja, bi s tem člankom rad opozoril na tista bistvena določila temeljnega zakona (TZDR), oziroma pravilnika o delovnih razmerjih Železarne, ki konkretno določajo pogoje in čas koriščenja letnega dopusta delavca.

Plačan letni dopust je ustavna pravica delavca. Cilj dopusta je, dati delavcem možnost za počitek, rekreacijo in razvoj njihovih sposobnosti. Dopust preprečuje premočno izčrpanje delovne sile. Ustreden način izrabe letnega dopusta je v interesu celotne družbene skupnosti. Zato letni dopust ni pravica s katero bi delavec ali delovna organizacija lahko prosto razpolaga. Da letni dopust doseže svoj namen, mora trajati določeno minimalno število zaporednih dni, zato ga razen v primerih, ki so predvideni z zakonom, oziroma pravilnikom ni mogoče deliti.

Delovna skupnost ne sme dati delavcu denarnega nadomestila namesto letnega dopusta. Vsak sporazum s katerim bi delavec opustil ali se odrekel plačanemu letnemu dopustu se mora smatrati za ničnega. Če pa delovna organizacija po svoji

krivdi delavcu ne omogoči izrabiti letni dopust, ima delavec pravico s tožbo zahtevati odškodnino za neizrabljen letni dopust. V primeru, da delavec ni mogel izkoristiti letnega dopusta po lastni krivdi (na primer odhod na odsluženje vojaškega roka, proglasitev za stalno nezmožnega za delo in v podobnih primerih), ter brez krivde delovne organizacije, nima pravice do odškodnine.

Ko delavec izpolni pogoj za pridobitev pravice do letnega dopusta, to je po 11 mesecih nepretrganega dela (razen v primerih sezonskega dela po najmanj 6-mesečnem delovnem razmerju za določen čas), lahko izrabiti letni dopust pri isti delovni organizaciji v vsakem koledarskem letu; pri tem ni potrebno, da od dopusta v tekočem letu do dopusta v naslednjem letu preteče 11 mesecev. Delavcu, ki je nastopil delo v Železarni, ne da bi imel v delu presledek, preje pa je delal v drugi delovni organizaciji, v tekočem letu v Železarni ne pripada letni dopust, če si je že v prejšnji delovni organizaciji pridobil pravico do letnega dopusta. V tem primeru si bo delavec pridobil pravico do letnega dopusta v Železarni šele s 1. januarjem naslednjega leta oziroma po 11 mesecih dela v Železarni, če je imel v delu presledek več kot tri delovne dni.

Pri določanju časa v katerem delavec izrabiti letni dopust, je treba na prvem mestu upoštevati naravo in organizacijo dela in v tem okviru upoštevati željo delavca. To pa ne velja za tisti dan letnega dopusta, ki ga delavec izrabí v času, ki ga sam določi. V smislu člena 146 pravilnika o delovnih razmerjih, mora delovna skupnost izdelati za vsako koledarsko leto plan izrabe letnih dopustov in s tem zagotoviti, da bo delovni proces vse leto kljub dopustom nemoteno potekal.

Delavec ima pravico, ki mu jo delovna skupnost ne more kratiti, da izkoristi pripadajoči letni dopust tudi v »odpovednem roku«, kadar mu preneha delovno razmerje na njegovo željo, proti njegovi volji v primerih odprave delovnega mesta, zmanjšanja obsega poslovanja ali kadar se ugotovi, da delavčeva delovna sposobnost ne zadovoljuje zahtev delovnega mesta na katerem dela in v primeru prenehanja dela delavca, ko je dopolnil 40 let (delavka 35 let) pokojninske dobe. Razumljivo, da delavec, ki je bil spoznan za stalno nezmožnega za delo (invalidizma upokožitev) in delavec, ki je bil izključen iz delovne organizacije zaradi posebno hude kršitve delovne dolžnosti, nima pravice do letnega dopusta niti pravice do odškodnine za neizrabljen letni dopust (določilo točka 5, člena 63 TZDR). Pravico do letnega dopusta ima tudi delavec, ki mu delo preneha v začetku koledarskega leta.

Delavec Železarne, ki je bil vpoklican na odsluženje vojaškega roka (ali doslužitev roka daljšega od treh mesecev) ali izvoljen v predstavniška telesa oziroma imenovan za funkcionarja, ostane še vedno član Železarne, zato lahko izkoristi pravico do letnega dopusta takoj, če se je javil na delo v Železarni neposredno, najkasneje pa v roku do 10 del. dni po odsluženju vojaškega roka, oziroma po preteku mandata ali funkcije; seveda pod pogojem, če izpolnjuje pogoj 11-mesečnega delovnega staža.

O času, ki ga delovna skupnost delavcu ne sme odbiti od letnega dopusta in primere prenehanja letnega dopusta v naslednje koledarsko leto, pa bi se seznanili v eni izmed naslednjih številčk našega glasila.

Stana H.

Cicibani vzgojno varstvenega oddelka Ivanke Krničar, so na spominsko obeležje na Poljanah položili šopke rož

Odkritje spominskega obeležja na Poljanah

Malo denarja in več dobre volje in pot do uspeha je odprta. Da dobra volja včasih res premaga ovire, ponovno potrjuje spominsko obeležje na Poljanah, ki je predvsem rezultat prostovoljno opravljenega dela.

Spominsko obeležje je postavljeno po ideji tov. Evgena Guština, predsednika komisije za varstvo spomenikov pri občinskem odboru ZZB NOV Jesenice. Na skalo, ki so jo pripeljali iz Železarn na Poljane, so pritrdjene iz vlitih črk, delo livarjev Železarn, imena padlih borcev NOV.

Odkritju spominskega obeležja v nedeljo na Poljanah so prisostvovali domačini,

člani Zveze borcev, mladina, gasilci, cicibani vzgojno varstvenega oddelka Ivanke Krničar z Dobrave ter svojci padlih žrtev, ki so položili cvetje in vence ob spominskem obeležju. V programu je sodelovala godba na pihala in mladina z recitacijami. Spominsko obeležje je odkril predsednik krajevne organizacije Zveze borcev Dobrava tov. Ludvik Ambrožič, ki je v priložnostnem govoru orisal pomen obeležja, revolucije in usodo borcev, katerih imena so napisana na spominskem obeležju.

Ivanka Krničar je padla kot borka NOV novembra leta 1944 na Pristavi, stara

komaj 20 let; njen brat Jože je padel kot kurir v začetku leta 1945, ko je bil na službeni poti ujet in je hotel pobegniti; Anica Pretnar je padla na Poljanah od strelcev domačih oboroženih izdajalcev; Ivan Trček je padel kot komandir čete v Prešernovi brigadi ob koncu leta 1945, tik pred svobodo; Franci Zupan, mlad partizan Prešernove brigade, je padel konec decembra 1944 v borbi pri napadu na Gorenjo vas v Poljanski dolini.

Po odkritju spominskega obeležja je Zveza borcev Dobrava sprejela in pogostila svojce padlih žrtev.

J. V.

Pavle Dimitrov

Alpinistična odprava v pogorje Pamira – Pik Lenin 7134 m

6. nadaljevanje in konec

Nedelja, 20. 8. 1967

Zadnjič moramo na zbornem mestu. Slavnostni govor o zaključku alpinistične in snemanje zastav. Potem podere mo šotore, pospravimo opremo in ob 10. uri zapuščamo bazno taborišče. Po slabi cesti nas premetava iz enega v drugi konec kamiona.

Po treh urah divje vožnje smo zopet pri Rdeči reki. Prehod opravimo brez traktorja, ker je veda upadla. Nato je cesta precej boljša. Pred blokom nas pričaka »GAJ« (policijski avto), ki je potem naš nekajdnevni spremljevalec. Stalno vozi na čelu sedmih kamionov in po potrebi hitro uredi, da brez ovir nadaljujemo vožnjo.

V naselju Sari – Taš zavijemo zopet na mekadamsko cesto. Peljejo nas 20 km proti kitajski meji na praznik pastirjev, ki ga prireajo na

čast alpinistične. Pristrčni sprejem na travniku, kjer je zbranih okoli tisoč konjenikov. Po obveznih govorih sledijo igre, ki jih izvajajo konjeniki. Zanimivo je gledati majhne otroke, kako spretno jahajo na ne preveč mirnih konjih. Pri nas otrokom kupimo kolo, tam pa konja.

Zvečer nas pogostijo z domačimi specialitetami. V »jurti« – pastirski kolibi – se nas je zbralo 20 ljudi. Sediš na čudoviti domači preprogi s prekrizanimi nogami. Sledi jed za jedjo. Konča se s pitjem kobiljega mleka! Nepozabno doživetje.

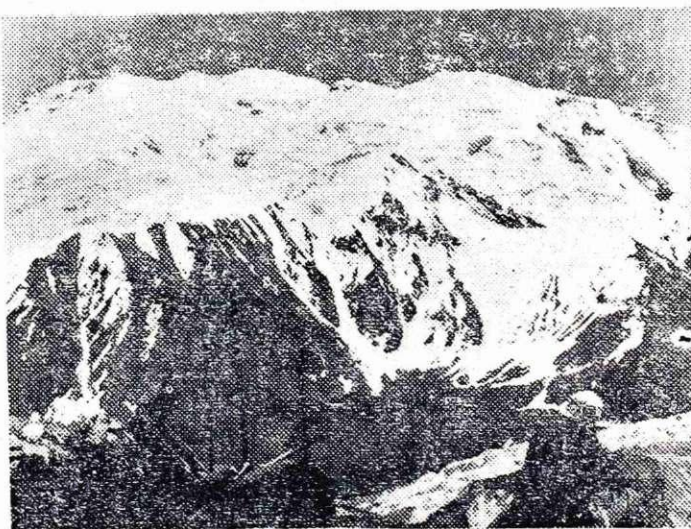
Ponedeljek, 21. 8. 1967

Za zajtrk je jed, ki jo domačini imenujejo »pet pristov«. Namreč jedo jo kar z rokami in od tod tudi ime. Potem zapuščamo naselje jurt in se po prašni cesti peljemo do Sari-Taša. Od tu naprej je

asfalt. Čez tri ure prispemo v Oš – naše izhodiščno mesto. Najbolj veseli smo tuša in pa čistih postelj!

Torek, 22. 8. 1967

Po zajtrku sledi ogled tovarne, ki izdeluje globinske vodne črpalke. V Sovjetski zvezi so ogromna prostranstva, kjer ne uspeva nobena kultura prav zaradi pomanjkanja vode. V tem zavodu pa izdelujejo črpalke, ki iz glo-

Počitek odprave na višini 6.000 m

bine 80 m črpajo talno vodo na površje. Na leto jih izdelajo 25.000 kosov, kar je odločno premalo. Direktor zavoda je v svojem govoru poudaril, da bodo čez nekaj let proizvodnjo povečali nekajkrat.

Delavci so zelo marljivi. Vsa proizvodnja je avtomatizirana tako, da je odpravljen težak delo. Zaslужek delavcev se suče od 100 – 160 rubljev. Skrbijo za dobro

počutje delavcev, saj je polno lepih parkov s klopčami, vodomoti in cvetjem.

Od tu nas potem odpeljejo na redakcijo Oškega časopisa »Leninski put«, kjer je tiskovna konferenca. V svečano okrašeni dvorani je bilo navzočih okoli 20 novinarjev iz vseh koncev Sovjetske zveze. Na vprašanja novinarjev so odgovarjali vodje odprav. Izredno zanimanje je vladalo prav za našo odpravo, v kateri je bila edina ženska.

Popoldne je zanimiva nogometna tekma med mestnim moštvom in ekipo »alpinistov«. Razumljivo, to je bilo srečanje »profesionalcev« z »amaterji« iz gora. Polno zaseden stadion je bodril amaterje, ki se še niso »aklimatizirali«. Sodnik je celo »pravično« dosodil dve enajstmetrovki, od katerih je ena uspela. Končni rezultat je bil 6 : 2 za Oš.

Zvečer je v zgornjih prostorih hotela zaključni banket. Svečano okrašena dvorana, glasba in »votka« so vsak po svoje prispevali k razpoloženju vseh navzočih. Predsednik športne federacije ZSSR tov. Borovnikov je pred zaključkom podelil zna-

Amatersko gledališče Tone Cufar Jesenice

razpisuje

ABONMA ZA SEZONO 1967/68

Gledališče Tone Cufar bo v sezoni 1967/68 uprizorilo 8 (osem) dramskih del, izbranih iz sledečega okvirnega repertoarja:

Slovenska dela: Levstik – Grün: KASTELKA – drama
C. Golar: VDOVA ROSLINKA – veseloigra

L. Remec: MAGDA – drama

F. Kozak: PUNCKA – drama

I. Tavčar: VISOSKA KRONIKA – ljudska igra

Angleško delo: W. Shakespeare: HAMLET – tragedija

Ameriško delo: N. Kerr: MARY – MARY – komedija

Francoski deli: G. Lacour: ZRELOSTNI IZPIT – in Jacques – Duvivier – Jeanson: MARIE OCTOBRE – igra

Italijansko delo: M. Camoletti: BOEING – BOEING – komedija

Nemško delo: B. Brecht: DOBRI CLOVEK IZ SECUNANA – igra

Mladinsko delo in opereta Müller – Benatzky: PRI BELEM KONJICKU bosta uprizorjeni IZVEN ABONMAJA!

Gledališče si pridržuje pravico do dopolnitve in spremembe repertoarja.

Gledališče razpisuje sledeče abonmaje:

RED CETRTEK zvečer

RED PETEK zvečer

RED NEDELJA zvečer

Zaradi uvedene proste sobote tudi v Železarni, je namesto dosedanjega sobotnega, razpisan petkov abonma. V kolikor bi večje število gledalcev želelo abonmajo predstavo še za kakšen drug dan ali uro, bo gledališče poleg razpisanih uvedlo še nov abonma.

Cena abonmaja za osem predstav je

I. prostor N din 28,00

II. prostor N din 20,00

Abonma nudi znaten popust na redno vstopnino in je plačljiv v dveh obrokih.

Vse lanske abonente vljudno prosimo, da ČIMPREJE obnovijo lanski abonma, ker jim po 1/10-1967 ne bomo mogli več zagotoviti dosedanjega sedeža!

Vpis abonmaja je vsak dan v gledališki pisarni od 9. do 12. ure. Vsa pojasnila dobite na telefon 82-200.

K vpisu gledališkega abonmaja Vas vljudno vabi in se Vam za naklonjenost iskreno zahvaljuje

Skupnost amaterskega gledališča
Tone Cufar Jesenice

Naša poletna potovanja

Anton Blažej

Pojdimo v Rezijo

5. nadaljevanje in konec

»Tudi letos so po vsej rezijanski dolini prav veselo praznovali »Šmarno mišo«. Domov so prišli neteti emigranti iz raznih evropskih držav, kjer so na sezonskem ali stalnem delu. Za veselo praznovanje je poskrbel poseben odbor. V program so vključili tudi nastop rezijanske folklorne skupine, ki je veselo zaplesala ob zvokih citer. V Ravenci je domači župnik ta dan blagoslovil tudi vsa motorna vozila, ki jih je v Reziji danes že kar precej. Organizirali so bogat srečolov in fotografsko razstavo, večer so pa prižgali umetni ogenj. Na praznovanje je letos prišlo tudi precej ljudi iz sosednjih krajev Slovenije, posebno iz Gornjega Posočja.«

Pojdimo še mi za ta dan v Rezijo, da bomo videli navade in običaje ter slišali mehko rezijansko narečje, ki je polno vokalne harmonije in se bomo prav po njihovo razveselili in zaplesali z njimi »rezijanko« (iz Jesenic v Rezijo je le 90 km).

Kdaj so Slovenci zasedli Rezijo ni mogoče določiti, a ker je večina krajevnih imen (gora, rek, bivašišče idr.) čisto slovanska, lahko sklepamo, da se je to zgodilo že zgodaj. Rezija se izrecno omenja v nekaterih listinah iz leta 1242 in 1273. V nekem zapisniku podanikov možniške opatiije iz XIII. stoletja, ki se nahaja v videmski mestni knjižnici dobimo naslednja pristna slovanska imena iz Rezije: Mina, Gorjanin, Bilina, Gurič, Černigoj, Mozejnja, Kuc, Lužin, Sitic, Tic, Mižut, Manganc, Golob, Vekoslav, Svetlic, Stojan, Ivan, Hanigoj, Juvan, Zupina,

Zvenc, Doblgoj. Več drugih enako lepih slovanskih imen se nahaja tudi v neki drugi listini iz leta 1336. Znani poljski učenjak J. Baudouin Courtenay meni, da je ime Rezija predсловansko, in sicer geografskega izvora.

Beneška vlada se je trudila, da je s hvaležnostjo privezala ljudi, ki so ji stražili meje. Tako so Rezijane oprostili raznih plačil in dolžnosti, kar je razvidno iz ohranjenega dokumenta iz leta 1450. Pod Benečani je koncem XV. in v začetku XVI. stoletja postala Rezija pomembna zaradi gorskih prelazov iz Soške doline, posebno iz Bovca. Kadar ni bilo mogoče vdreti na Furlansko skozi zavarovano Pontebo, je sovražnik skušal prodreti po gorskih rezijanskih stezah posebno čez Krnico. Prehode so vedno skrbno stražili, posebno v času epidemij ter so postavili tudi posebne stražarnice. Oblast nad Rezijo je imela benediktinska opatiija v Moznici vse do leta 1777. Opat je v srednjem veku užival po rezijanski dolini vse takozvane regalije; do lova, sekiranja gozdov, mlinov itd. Opatijski zaupniki so nadzirali ceste, sejme, in zborovanja. Beneška vlada je pa v letu 1777 odvzela možniškemu benediktincu vso posvetno oblast. Cerkveno pa je Rezija še vedno spadala pod Moznico.

Moški so se nekdaj oblačili podobno furlanski noši. Ženske so pa bolj ohranile domačo nošo. Dočlenov dolgo črno krilo, čumažat imenovano. Prepasana je bila s črnim pasom. Na glavo so si privezale barvasto ruto. Za nedelje in praznike so pa nosile belo pečo, tako postrani zavezano, da je pokrivala le polovico glave. Desni konci peče so viseli po ramah.

Rezijani so živeli precej skromno. Bili so veseli narave in so zelo radi prepevali in plesali. Njihov poseben ples je »rezijanka«, ki se je močno priljubil tudi v Gor. Soški dolini. Danes se je tudi to ljudsko rajanje umaknilo modernim plesom. »Rezijanko« zaplešejo vedno se 15. avgusta ob »Šmarni miši«. Do današnjih dni se je v Reziji veliko spremenilo. V cerkveni in upravni razdelitvi imajo lastne fare in občine, oziroma podobčine. Dolgo časa je bila fara samo v Ravenci, od koder sta župnik in kaplan upravljala vse vasi Rezije. Sre-

dašče je lepo urejena Ravenca. Kraji so ostali kot so bili pred sto leti, samo s to razliko, da je število prebivalcev za več kot eno četrtno manjše. Marsikaj je sedaj drugače. Stare čumažate in peče so romale v omare in skrinje. Ljudje, zlasti ženske, se oblačijo moderno. Moški ne hodijo več s krošnjo po svetu, marveč za boljšim zaslužkom v razne evropske države. Pogosto lahko vidimo pred hišami avtomobile z registrskimi tablicami raznih evropskih držav. Emigranti se namreč pripeljejo z lastnimi avtomobili domov na dopust. Krošnjarji so se spremenili v sejmarje, ki vozijo z motocikli in avtomobili svoje blago naprodaj. Kakor obleka in delo, tako se je v Reziji tudi hrana spremenila. Polenta s sirom ali batudo je le še za brezzobe starce. Pri mladih mora biti tudi jed boljša. In na koncu še ena ugotovitev: domačini mešajo v svoje nekdanje pristno domače narečje vedno več tujih besed. Kmalu bodo značilnosti rezijanske doline in njenih prebivalcev ostale le še daven spomin.

Rezija je v marsičem zanimiva, zato se je že mnogo pisalo o njej. Geološko in zemljepisno so jo na mestu proučevali znameniti italijanski strokovnjaki profesorji: Taramelli, Marinelli oče in sin, Musoni idr. Z narodnega in jezikovnega stališča so se že v prejšnjih časih zanimali zanjo razni Slovani, n. pr. Pyšeli, Kopitar, Hanka, Safarik, Kocjančič idr. S. Rutar jo je opisal v »Beneški Sloveniji«. Osebo so jo obiskali in o njej pisali poljski grof Potocki, Rus Sreznjevskij, Stanko Vraz, Čeh Černy, a najimenitnejši med vsemi poljski jezikovni učenjak, vseučiliški profesor Baudouin de Courtenay, ki je dalj časa bival v Reziji, kjer se je skoro udomačil. Temeljito se je naučil rezijanskega narečja ter je prebral obdelal in po petersburški carski akademiji obelodanil veliko gradiva, posebno v jezikovnem oziru. V rokopisu je ostalo še gradivo za popoln rezijanski slovar. Tudi ga. Sulc-Adajevska je sodelovala nekaj časa z njim ter zbiral narodne pesmi in melodije. Med poslednjimi odličnimi gosti so obiskali Rezijo univerzitetni profesor dr. Francev, Čeha univ. prof. dr. Kadlec in višji finančni uradnik Kohout. Izmed Slovencev se zadnja leta zanimajo in jo proučujejo: dr. Milko Matičetov, dr. Anton Bajec, dr. Jakob Rigler in dr. Tine Logar.

Ce mi je z opisom Rezije uspelo vzbuditi zanimanje za te kraje in za naše najzahodnejše rojake, je moj namen dosežen.

ke Pika Lenina, ki so jih dobili le tisti, ki so stali na vrhu sedemtisočaka. Od prvotistopnikov do zaključka alpinade je bilo na vrhu 823 alpinistov, od tega 26 žensk. V letošnjem letu v času alpinade pa se je povzpelo na tene 301 alpinist. K takemu uspehu nazdravljamo. To se počevlja dolgo v noč!

ŠREDA, 23. 8. 1967

Podstvo nam pove, da bo šli na »kratek« izlet do »bunega« jezera in dodaja, da je »tam nacionalni park«. Veli smo se z avtobusom in to »samo« 12 (dvanajst) ur v eno smer. Za tako veliko deželo so meje daljav polnoma drugačne. Ob 22. uri zvečer smo ob gorskem jezeru, ki se lesketa v lučini svetlobi. Ganjeni smo na lepoto. Ob tabornem ognju zapojemo nekaj naših domačih.

ČETRTEK, 24. 8. 1967

Najbolj korajžni so kmalu zjtraj v mrzlem jezeru. Maj korajžni pa se z motornim čolnom vozimo po jezeru, ki je kar 8 km dolgo in dva km široko. Kar prijeten je pogled na smreke,

ki rastejo v strmih pobočjih ob jezeru.

Popoldne zapustimo ta čudoviti nacionalni park in ob 23. uri zvečer smo prispeli iz »kratkega« izleta v Oš.

Petek, 25. 8. 1967

Prosti dan izkoristimo za ogled mesta. Obiščemo tudi trg, kjer prodajajo najrazličnejše stvari. Tu kupiš lahko uzbeško kapo, kirgiški starinski klobuk, iz bakra izklesan čajnik ali lep kirgiški nož, ki ga lahko nosi le tisti, ki ima dovoljenje. Sicer se tu ljudje znajdejo, kot povsod drugje na svetu in za dober denar dobiš vse. Sadije je zelo poceni. Grozdje je po 40 kopejk za kg. Breskve po 60 kopejk itd. Dolgo v noč zlagamo našo opremo, kajti jutri odpotujemo iz Oša.

Sobota, 26. 8. 1967

Končno dan odhoda! Veseli smo tega, saj smo vsega že siti. Po dobri uri vožnje prispemo v Andižan. Uredimo z voznimi kartami in ob 12.45 vlak odpelje.

Nedelja, 27. in ponedeljek 28. 8. 1967

Dva dni enolične vožnje skozi pokrajino, ki ni zani-

miva. Za nami ostajajo kilometri ožgane trave in peska.

Torek, 29. 8. 1967

Tretji dan vožnje premaknemo ure za tri ure nazaj. Ko smo prekorčili Ural, se je pokrajina spremenila. Veseli smo zopet zelene trave in dreves, ki rastejo ob progi.

Ob 9.10 prispemo v Moskvu. Z avtobusom se odpeljmo do Turist hotela. Prosti čas izkoristimo za ogled znane moskovske galerije Tretjakovskega, kjer so razstavljena dela ruskih umetnikov od XII. stoletja do moderne.

Zvečer gremo na ogled moskovskega cirkusa. V dveh urah smo videli spretnost ljudi, ki si na poseben način služijo kruh.

Potem se z avtobusom odpeljemo do Leninovih gričev, od koder je čudovit pogled na nešteto utripajočih luči vlemesta.

Sreda, 30. 8. 1967

Celo dopoldne se potikamo po trgovinah in kupujemo spominke. Trgovine so slabo

založene, saj se beseda zmanjkalo večkrat sliši.

Ob 15. uri smo zbrani na kijeovski postaji. Slovo od prijaznih gostiteljev, ki so se trudili, da je naše bivanje v Moskvi bilo čim lepše. Ob 15.15 vlak odpelje. Skozi okna vagona še dolgo mahamo v pozdrav tovarišem iz Moskve.

Četrtek, 31. 8. 1967

Pozno popoldne prispemo v Čop, zadnjo postajo pred Madžarsko. Tu vagonom montirajo nove »noge« (kolesa). Čez čas vlak ustavi pred nekakim mostom. Prisotnost vojakov in ograja iz bodeče žice nazorno pričata, da je to meja med dvema državama!

Petek, 1. 9. 1967

Ob 7. uri smo prispeli v naše glavno mesto. Tovariši iz Planinske zveze Jugoslavije nas pričaka na železniški postaji, da uredi z našo opremo. Karte imamo rezervirane za večerni vlak. Ves dan se namakamo v tašmajdan-

skem kopališču. Ob 23.45 se odpeljemo iz Beograda.

Sobota, 2. 9. 1967

Zgodaj sem zburjen. Misel, da bomo čez nekaj uric v Ljubljani, mi ni dala spati. Ob 8.40 smo končno v naši beli Ljubljani! Na peronu je vse živahno. Pozdravijo nas: predsednik Planinske zveze Jugoslavije dr. Marjan Breclj, predsednik Planinske zveze Slovenije in naš vodja dr. Miha Potočnik (ki je iz Moskve odpotoval z letalom), podpredsednik PZS tov. Fedor Košir, načelnik za odprave v tuja gorstva inž. Pavle Segula, tajnik PZS tov. Rado Lavrič, sorodniki, prijatelji in znanci.

V zgornjih prostorih PZS so se planinski predstavniki zahvalili za naš trud in prizadevanje, ki smo ga pokazali pri jubilejnim vzponu na Pik Lenina.

Vesel sem, da je tudi jese- niški železar prispeval svoj delež k proslavi 50-letnice oktobrske revolucije in rojstva prve socialistične države na svetu.

Upokojenci v Biogradu

Predzadnjo izmeno, že izven sezone, smo v Biogradu na moru po večini napolnili upokojenci naše Železarne z družinami. Praznino v pogledu zabave, so dopolnili upokojenci, pevci z Javornika. Med njimi tudi 85-letni, ven-

dar še vedno živahen in nasmejan njihov pevovodja to variš Cena Ambrožič.

Prelepa je naša jadranska obala z njenimi otoki in zalivi. Eden od takih zalivov je tudi v Biogradu n/m, kjer se nahaja lepo in skrbno urejen počitniški tabor železarne Jesenice. V krasnem borovem parku so postavljene lepe in lične hišice, ki nudijo streho in počitek gostom — delavcem. V sredini pa stoji lepa stavba, ki služi za jedilnico, kuhinjo in vse ostalo, kar se potrebuje v takem taboru. Kuhinja in skrb osebja za dobro počutje gostov je naravnost odlična. Tov. Vister kot upravnik tabora dobro skrbi tako za dobro prehrano kakor pri srčno zabavo gostov. Lepi in še vedno topli septembrski dnevi pa so nam omogočili celodnevno kopanje, česar smo se vsi v polni meri posluževali.

Beseda rekreacija dobi tu šele svoj pravi pomen in smoter. To lepo taborišče naših jeseniških kovinarjev služi svojemu namenu, služi pa naj vsako leto še večjemu številu delavcev pa tudi upokojencev. Za vso skrb in zabavo se osebju tabora iskreno zahvaljujemo.

Jože Rozman

Uporabniki cest

V. Ostale določbe

Potrda o znanju cestnih prometnih predpisov za vožnjo mopedov in delovnih strojev po javnih cestah, ki so bila izdana po določbah pravilnika o voznikih motornih vozil, nehajo veljati na dan 31. decembra 1967. Do tega dne bodo ta potrdila zamenjana z vozniki dovoljenji, ki so predpisana v novem pravilniku.

Potrnilo za vožnjo z mopedom in delovnim strojem zamenja z vozniki dovoljenjem na zahtevo imetnika organ za notranje zadeve občine, v kateri ima ta stalno prebivališče. Ta organ mora zapisati o tem na prošnjo za zamenjavo potrdila uradni zaznamek.

Prošnji je treba priložiti zdravniško spričevalo, s katerim dokazuje, da je telesno in duševno zmožen voziti motorno vozilo. Zdravniško spričevalo ne sme biti staro več kot šest mesecev.

V vozniki dovoljenju, s katerim se nadomesti potrdilo o znanju cestnih prometnih predpisov za vožnjo mopedov po javnih cestah se overi kategorija »A«.

V vozniki dovoljenju, s katerim se nadomesti potrdilo o znanju cestnih prometnih predpisov za vožnjo delovnih strojev po javnih cestah, se overi kategorija »B« s pripombo, da velja vozniki dovoljenje samo za vožnjo delovnih strojev po javnih cestah.

Dva spominska dneva lovcev

Te dni je minilo dvajset let, odkar so se neke nedelje popoldne sestali v bivši gostilni pri Vrbancu v Zabreznici prijatelji lova in ustanovili lovsko družino STOL. Sestali so se ljudje, ki so se ukvarjali z lovom že pred prvo svetovno vojno ali med obema vojnoma, in ljudje, ki so nosili v sebi nove ideje in pojmovanja kot plod njihove udeležbe v revoluciji. Vse je bilo potrebno začeti znova: urediti in določiti lovišča med družinami, postaviti temelje novi lovski zakonodaji in urediti lovišča. Dve krasno urejeni lovski koči dokazujeta nesebično in požrtvovalno delo lovcev, ki so z idealizmom žrtvovali marsikatero nedeljo za delo v loviščih. 20-letnico lovške družine STOL so lovci praznovali na Gojzdecu. Slovesnosti so se udeležili tudi predstavniki lovskih družin Jesenice, Be-

gunjščica in Jelovica iz Radovljice.

V lovsko družino STOL so včlanjeni naslednji sodelavci železarne: Rado Pintar (obrat 2.400), Ivan Zupan (OTK), Jože Nadižar (upokojenec) Anton Zupan (Javornik I.), Ivan Keržan (Javornik II. upokojenec), Ivan Avsenik (upokojenec), Franc Hočevar (Vatrostalna), Srečko Jak (Vatrostalna), Slavko Dolar (Javornik II) in Ivan Klinar iz predelovalnih obratov.

V nedeljo dopoldne so člani lovške družine STOL prisostvovali odkritju spominske plošče Janezu Palovšniku, ki se je lani novembra smrtno ponesrečil na pobočju Karavank, ko ga je zasul plaz. Ploščo so odkrili na mestu nesreče.

Lovska družina STOL sodi med vzorne lovške družine v Sloveniji in na katero smo lahko ponosni. J. V.

Lovci so praznovali 20-letnico družine na Gojzdecu

Za odkup in ureditev Finžgarjeve rojstne hiše so prispevali

Poklicna šola kovinske in elektro stroke Kranj — 200.00; osnovna šola Ponikva — 350.34; Gozdno gospodarstvo Bled — 400.00 N din.

Do 19. septembra 1967 je bilo zbranih skupno 44.971.65 N din. Za prispevke se vsem darovalcem iskreno zahvaljujemo.

Prispevke nakazujte na žiro račun: 5153-679-2135 ZVEZA KULTURNO PROSVETNIH ORGANIZACIJ OBČINE JESENICE, sklad za odkup in ureditev Finžgarjeve rojstne hiše.

Partizanski humor

LETALIŠČE

Ob potoku, ki teče tja doli proti Starim Žagam, se nas je zbralo od vseh strani nekaj zdravnikov. Nagi kot fani smo se kopali v potoku, pri tem pa razpravljali o perečih sanitetnih zadevah. Nenadoma je priletela »jatica« modrih metuljčkov in poseda meni na plešo. Pa sem rekel: »Poglejte, kako me imajo metuljčki radi.«

Dr. Bogdan Breclj pa je pojasnil: »Nikar si ne predstavljaš, da te imajo radi. Metuljčki mislijo, da je tvoja pleša letališče.«

Dr. Miha Potočnik 60-letnik

Ime dr. Mihe Potočnika je tesno povezano z družbeno političnim in planinskim življenjem na Jesenicah. Spominjamo se ga kot odločnega borca za človekove pravice in kot planinca, ki so ga prevzele naše prelepe gore. Zato je prav, da se ga ob njegovem visokem življenjskem jubileju spomnimo in mu posvetimo nekaj vrstic.

Rojen je bil 29. septembra 1907 na Belci pod Kepo. Gimnazijo je dokončal v Kranju, iz prava pa je diplomiral z odličnim uspehom na ljubljanski univerzi. Kot pripravnik za lastno advokaturu je prišel k dr. Alešu Stanovniku na Jesenice. Začel je sodelovati tako v planinskem kot v političnem življenju na Jesenicah. Bil je simpatizer krščanskih socialistov, katerih glavni predstavnik na Jesenicah je bil njegov delodajalec dr. Stanovnik. Pod njegovim vplivom se je politično in ideološko oblikoval. Postal je aktiven politični delavec, posebno ob agitaciji za skupno opozicijsko listo, na kateri sta kandidirala dr. Stanovnik in kot namestnik Vencelj Perko. Ze prej je bil tudi aktiven sodelavec našega Kovinarja, svobodnega glasila delavstva KID.

Kot naprednjaka in zavednega Slovenca ga je Gestapo prvič zaprl od 2. 5. do 13. 6. 1941. Kljub temu pa je po oprostitvi še nadalje sodeloval v naprednem gibanju in jeseni leta 1941 postal član okrajnega odbora OF. Udeležil se je tudi decembrske vstaje v Mojstrani in postal komandir Triglavske čete. Vendar se je zaradi okupatorjevih groženj vrnil. Gestapo ga je seveda takoj zaprl in ga januarja 1942 poslal v Begunje. Od tam je bil interniran 18. marca 1942 v Dachau. Po pripovedovanju tovarišev je tudi v taborišču ostal zvest svojim načelom solidarnosti in tovarištva.

Avgusta 1944 mu je uspelo pobegniti. Takoj se je vključil v narodnoosvobodilno borbo. Postal je član pokrajinskega odbora OF za Gorenjsko v začetku septembra 1944.

Po vojni so ga čakale nove odgovorne naloge. Od 19. maja 1945 do 31. avgusta 1947 je bil direktor jeseniške železarne. Nato je opravljal dolžnost ljudskega poslanca za zgornjesavsko dolino, bil je pomočnik ministra za komunalne zadeve LRS in tajnik ljudske skupščine LRS. Pred nekaj leti pa so ga imenovali za sodnika ustavnega sodišča.

Dr. Miha Potočnik ima mnogo zaslug tudi za razvoj planinstva na Slovenskem. Ze po prihodu na Jesenice se je učil tega plemenitega športa od Joža Copa in sovrstnikov. Pred vojno je bil dolga leta v vodstvu jeseniške Skale. Ze 40 let je gorski reševalec. Po vojni je ves čas na vodilnih mestih naše planinske organizacije, sloves našega planinstva pa je ponesel tudi prek meja domovine. Od 1965. leta je sodeloval pri himalajskem odboru.

Da po letih nikoli ne moremo presoditi človeka, dokazuje tudi zadnji podvig dr. Potočnika. Bil je predstavnik jugoslovanskega planinstva na proslavi 50-letnice oktobrske revolucije v odpravi na Pamiru. Ta izredni človek nas s svojimi dejanji še vedno preseneča. Ob njegovem življenjskem jubileju mu jeseniški železarji in občani kličemo še na mnoga leta.

S skupščine občine Jesenice

2. seja zbor delovnih skupnosti

Proizvodnjo prilagoditi tržišču

V torek, 19. t. m., je bila v dvorani skupščine občine Jesenice 2. seja zbor delovnih skupnosti SOB Jesenice. Predsednik zbora tov. France Božič je v razpravo predložil eno samo točko dnevnega reda in sicer problematiko gospodarjenja v železarni Jesenice v I. polletju 1967. Poleg članov zbora so bili na seji tudi zvezni poslanec gospodarskega zbora Branko Braniselj in republiški poslanec Milan Kristan ter predstavniki uprave, samoupravnih organov in družbeno političnih organizacij Železarne ter predstavniki družbeno političnih organizacij občine.

Odborniki so že z vabilom za sejo prejeli gradivo o problematiki Železarne v I. polletju, ki ga je pripravil referat za plan, analize in statistiko SOB Jesenice in problematiko Železarne za II. polletje, ki jo je pripravil direktor Železarne inž. Matjež Hafner.

Inž. Hafner je v zelo obsežni razpravi obrazložil in odprl številne probleme, ki spremljajo našo Železarno, ki pa so več ali manj prisotni tudi v drugih železarnah. Svoje izvajanje je zaključil z interpretacijo mer in ukrepov, ki jih je Železarna predložila republiškemu in zveznim organom predvsem za ureditev uvoznega in izvoznega režima. Predlagane mere in ukrepe je zbor sprejel tudi med svoje sklepe, ki jih bo posredoval ustreznim organom.

Zvezni poslanec tov. Braniselj je v svoji razpravi poudaril, da bi morali tržišče čim bolj odpirati in sproščati. S sedanjo stagnacijo bi morali računati že ob sprejemanju raznih mer in ukrepov v okviru gospodarske reforme. Tržišče črne metalurgije je relativno organizirano in še ne prilagojeno modi, ki mora biti barometer proizvodnih programov. S sedanjo krizo, kot posledico zmanjševanja investicij, koriščenja rezerv

idr., bi morali računati tudi v Železarni že preje, ki bo morala svojo proizvodnjo in prodajno politiko bolj voditi na podlagi tržnih raziskav in prognoziranja. Računati bi morali tudi s tem, da podjetja naročajo materiale za krajša časovna razdobja. Tov. Braniselj je zaključil svojo razpravo z ugotovitvijo, da je večina ugotovljenih težav točnih, vendar pa, da so to le prehodne težave in da temu mora slediti vzpon, kdaj pa bo predvidoma do tega prišlo, pa je stvar študije in prognoziranja.

Tov. Ravnik, direktor gospodarsko-računskega sektorja Železarne, je govoril o strukturi stroškov, o zamudnih obrestih in sodnih stroških. Tudi proizvodni stroški se lahko z boljšim delom in boljšo tehnologijo zmanjšajo.

Predsednik skupščine občine Jesenice tov. Žvan je predlagal zboru, da sprejme nekatera priporočila, ki naj gredo v dveh smereh: državnim organom in forumom, ter samoupravnim organom Železarne s tem, da se vključijo v priporočila navedbe oz. predlogi direktorja Železarne v drugem delu njegovega izvajanja. Svoj prispevek je tov. Žvan zaključil, da moramo tudi znotraj delovnega kolektiva narediti vse v pogledu boljših odnosov in več-

je delovne in tehnološke discipline, kar nas lahko samo obogati tudi za prihodnje obdobje.

Ob koncu seje je predsednik zbora delovnih skupnosti SOB Jesenice prebral predlog priporočil samoupravnim organom Železarne in republiškemu ter zveznim organom, ki jih je zbor soglasno sprejel.

Seja sveta za gospodarstvo

V sredo, 13. avgusta je bila prva seja sveta za gospodarstvo pri skupščini občine Jesenice. Ko so navzoči razpravljali o poročilu o gibanju gospodarstva v občini v prvem polletju letošnjega leta, so se zadržali predvsem pri podatkih in stanju gospodarjenja v Železarni. Pri tem so bili mnjenja, da smo v naši občini glede na Železarno, kot največje podjetje, preveč zanemarjali ostale dejavnosti ter da bi bilo treba v bodoče bolj razvijati predelovalno industrijo, za katero bi surovine dobili v Železarni. Priporočilo v takem smislu naj bi posredovali na seji skupščine občine Jesenice. Poleg tega so bili navzoči tudi mnjenja, da bi bilo potrebno poročilo dopolniti še z nekaterimi podatki ter s podatki gospodarjenja v delovnih organizacijah s sedežem izven naše občine.

V drugi točki dnevnega reda so člani sveta razpravljali o prošnji komunalnega podjetja Jesenice za odobritev povečanja cen nekaterih uslug. V prošnji je navedeno, da pri nekaterih komunalnih uslugah kljub prizadevanju poslujejo z izgubo. Povečati so morali osebne dohodke zaposlenih, na pokopališču Blejska Dobrava so naleteli na izredno trd in deloma skalovit teren, za vzdrževanje cest so nastavili novega delovodjo in s tem znatno izboljšali kvaliteto dela, povečala se je tudi režija ekonomske enote za vzdrževanje cest, nabaviti nameravajo za komunalno službo več opreme in drugo. Člani sveta so zato predlagali obema zboroma skupščine občine, da potrdita nekoliko zvišane cene za vzdrževanje cest, vzdrževanje kanalizacije ter pri pogrebni službi za izkop jam. Poleg tega so na seji potrdili spremembo odloka o določitvi maloprodajnih cen in marž v trgovini, s tem da se prodajna cena olja v politrskih steklenicah iz plastike zviša na 2,85 N din. Višja prodajna cena je zaradi posebne embalaže.

L.

Novi alarmni znaki

Državni sekretariat za narodno obrambo — uprava za civilno zaščito — je predpisal nove alarmne znake, ki so veljavni za vse ozemlje SFRJ in se uporabljajo ob nevarnosti zračnega napada, nevarnosti naravne ali druge nesreče, prenehanje nevarnosti in za preizkušanje siren.

V skladu s temi navodili se bodo alarmni znaki dajali z električnimi, parnimi, pnevmatičnimi in ročnimi sirenami v naslednjih primerih:

1. Ob neposredni nevarnosti zračnega napada. Sirena daje 1-minutni zavijajoč zvočni znak.

2. Ob naravni nesreči, to je ob poplavi, potresu, velikemu požaru, nesreči v rudniku ali drugi hudi nesreči. Sirena daje trikrat po 20-sekundni enakomerni zvočni znak z vmesnimi 20-sekundnimi presledki (20 sekund enakomeren zvočni znak, 20 sekund presledki, 20 sekund enakomeren zvočni znak itd.).

3. Ob požaru manjšega obsega 3-minutni enakomerni zvočni znak, ki pa je veljaven samo za SR Slovenijo ob upoštevanju, da ni drugih signalnih in obveščevalnih sredstev.

4. Za prenehanje nevarnosti je enominutni enakomerni zvočni znak.

5. Za preizkušanje siren se bo tudi v nadalje preizkušnja izvrševala vsako soboto ob

12. uri in velja znak, ki je enak znaku o prenehanju nevarnosti, torej enominutni enakomerni zvočni znak.

Znak za prenehanje nevarnosti se daje ob prenehanju nevarnosti zračnega napada, če potreba narekuje pa tudi po naravni ali drugi hudi nesreči.

V krajih, kjer pa ni alarmnih naprav kot so razne sirene, pa se uporabljajo druge zvočne naprave, med njimi tudi cerkveni zvonovi, ki pa morajo upoštevati predpisano dolžino znakov.

Znaki za začetek ali konec dela, za počitek med delovnim časom in v drugih primerih, pa se ne smejo dajati z napravami, ki so namenjene za dajanje alarmnih znakov. Za te potrebe se bo pri nas, tako kot do sedaj, tudi v bodoče uporabljal znak s parno sireno.

Navodilo posredujemo z namenom seznaniti člane kolektiva in njihove svojce, v kakšne namene in v kakšni obliki se alarmni znaki uporabljajo.

aR

Misel

Kdor se hoče uveljaviti, rad tveži svetu, da se je že uveljavil.

Četudi se ljudje hvalisajo s svojimi velikimi deli, le-ta pogosto niso posledica velikega načrta, temveč učinki naključja.

Ni je take smole, da bi si je prebrisani ne obrnil v prid, in ne take sreče, da bi si je nerodni ne obrnil v kvar.

Sreča obrne vse v prid ti stisim, ki jim je prijazna.
La Rochefoucauld

2. seja izvršnega odbora temeljne izobraževalne skupnosti Jesenice

V sredo, 13. t. m., je bila v mali sejni sobi SOB Jesenice druga seja izvršnega odbora Temeljne izobraževalne skupnosti Jesenice. Predsednik IO inž. Peter Kunc je predložil v obravnavo in potrditev predlog komisije za dodelitev posojil oz. štipendij za izobraževanje, poročilo o zaključnem računu sklada za šolstvo za I. polletje 1967 in informacijo o pritoku denarnih sredstev TIS v mesecu septembru.

IO je na predlog posebne komisije po predhodnem razpisu potrdil predlog za podelitev posojil oz. štipendij štirim kandidatkam za študij na srednji vzgojiteljski šoli, devetim kandidatom za študij na Pedagoški akademiji, enemu kandidatu za študij na fakulteti, eno prošnjo pa so odklonili, ker je bila izven razpisa. Na eni prihodnjih sej bodo govorili in sprejeli tudi poseben pravilnik o podeljevanju posojil oz. štipendij.

V nadaljevanju je inž. Kunc poročal o zaključnem računu bivšega sklada za šolstvo za I. polletje letošnjega leta. Ugotovili so, da je pritok denarnih sredstev v septembru zadovoljiv in da bodo lahko pokrili vse zaostale obveznosti do vzgojno izobraževalnih zavodov in drugih. V kolikor bo dotok finančnih sredstev tudi v prihodnje tako zadovoljiv, bo TIS lahko pokrila vse svoje letošnje obveznosti.

Dr. Miha Potočnik, ki te dni praznuje 60-letnico rojstva, je v Pamirskem pogorju dosegel svoj višinski rekord 6.200 m

V treh mesecih 2600 km z ansamblom narodnih plesov in pesmi

Ansambel narodnih plesov in pesmi pri DPD Svoboda Tone Cufar je v poletnih treh mesecih izvedel 12 nastopov v gostovanjih in sicer 11 v Italiji in enega v Avstriji. Na teh gostovanjih je prepotoval čez 2.600 kilometrov in kar je še posebej zanimivo več kot polovico tega pomoči. Povprečno je imel ansambel na teh nastopih 2.000 obiskovalcev oziroma skupaj čez 25.000.

V nedeljo, 17. t. m., je ansambel ponovno nastopil pred več kot 4.000 gledalci v Cervignanu — Italija. Izredno uspel program jugoslovanskih narodnih plesov in pesmi je zelo hvaležno občinstvo navdušeno spremljalo od začetka do konca. Tako plesalci, kot instrumentalni sekstet in vokalni kvartet so navdušili tamkajšnje prebivalce, med katerimi je bilo tudi precej Slovencev.

Ob uspešnem zaključku letne sezone, v kateri običajno vse kulturne skupine počivajo, zaradi različnih pripomb moramo poudariti, da je ansambel izvedel vse nastope na podlagi vabila italijanskih in avstrijskih kulturnih, turističnih in političnih organizacij. Štiri nastope je ansambel moral zaradi prenatrpanega programa celo odkloniti. Tudi pripombe o komercializaciji ansambla so povsem neutemeljene. Člani ansambla so še vedno čisti amaterji. Prireditelj običajno povrne ansamblu potne stroške in delno krije del ostalih stroškov, to je pranje in amortizacijo oblek, poleg večerje, ki jo prejmejo nastopajoči. V štirih primerih, ko je bila organizator KPI oziroma KPÖ, pa so nastopili skoraj brezplačno oz. so nastop poklonili v korist organizacije. Razen tega je ansambel poleg zavirljive kvalitete mnogo

pridobil na ugledu v videmski pokrajini, ko je v zadnjih dveh letih poklonil kar tri nastope za italijanske poplavlence. Ansambel pa je vabljiv za gostovanja tudi zaradi izredno majhnega števila nastopajočih (36). Podobni ansamblu imajo za isti program skoraj še enkrat toliko nastopajočih, kar pomeni, da v jeseniškem ansamblu mora povprečno vsak plesalec odplešati po tri pleske oz. nekateri celo po pet ali šest plesov, kar je ob zahtevnosti plesov, vsakokratnemu preoblačenju in dolgem potovanju izreden napor.

Odveč je pisati o velikem kulturnem in političnem kapitalu, ki ga taki nastopi predstavljajo za našo jugoslovansko politiko sodelovanja in utrjevanja dobrih, prijateljskih odnosov z drugimi državami. In končno v nobenem primeru nastopajoči ne predstavljajo samo svobodaše, ampak v vseh primerih tudi Jeseničane, Slovence in Jugoslovane. To so uvideli tudi samoupravni organi Železarne in ansambla za leto 1967 v globalu odobrili 200 dni izredno plačanega dopusta. Ansambel to ugodnost izredno racionalno koristi in res samo v najnujnejših primerih. Mnogo večje pozornosti pa bi morali biti deležni tudi od drugih družbeno političnih in kulturnih institucij v občini.

S soncem, zrakom in morjem napolnjene učilnice

Tudi letošnje šolsko leto se je učencem posebne osnovne šole z Jesenic pričelo pod pinjami ob morju. Deset dni so skupaj s svojimi učitelji preživeli v otroškem letovišču v Novigradu v Istri. To je bila prijetna šola v naravi. Učenci so spoznavali morje in življenje ob njem, na njem in v njem. Veselili so se vetra, sonca in valov, opazovali ribe, rake, rakovice, školjke, ježke, vetrnice in pozdravljali razne ladje, jadrnice in čolne. Vsa primorska priroda jih je očarala z večnimi in vsakodnevnimi čudovitimi spremembami, jih ožarjala s soncem in prežarila z zdravjem ter jih tako neopazno krepila za zimske dni.

Učenci so uživali morje, obenem pa širili svoje znanje o morju in primorskem življenju. Snov so jim posredovali učitelji v takem obsegu, kot ga predvideva učni načrt te šole.

Na predvečer odhoda iz Novigrada so učenci in njihovi učitelji pripravili majhno slovesnost in tako združili prijetno s koristnim. Učitelji so sestavili vprašanja o morju. V njih so zajeli vso snov, ki so jo obdelovali in improvizirali oddajo »Pokaži, kaj znaš«. Učenci so odgovarjali drug za drugim in kmalu bi zmanjkalo nagrad, toliko je bilo pravih odgovorov. Odgovori učencev so učiteljem potrdili, da je pouk v naravi sicer zahtevnejši, toda veliko učinkovitejši kot pouk v zaprtih učilnicah. Pa še nekaj smo spoznali: v taki šoli, v šoli v naravi, ne more sodelovati učitelj s premalo pedagoškega čuta, kajti v šoli v naravi je nemogoče trpeti učencem znanje, ne da bi se jim še drugače približal. V taki šoli mora učitelj za otroke najti več časa kot v učilnici, najti mora čas za njihove radovedne oči, za njihovo odprto srce in postati njihov dober prijatelj, h kateremu se zatekajo s svojimi tisočeri vprašanji in težavami, ki so tako nepopisno velike. Potrpežljivo mora odgovarjati na njihovih tisočkrat zakaj.

Da so se učitelji lahko bolj posvetili svojim učencem in se jim bolj približali, da so učenci mogli doživeti pouk v

naravi tudi letos, so delno prispevali starši teh otrok, delno pa delovne organizacije: tovarna čipk, vezenin in rokavic Bled, trgovsko pod-

jetje Rožca Jesenice, krajevni odbor RK Dovje — Mojsstrana, občinska konferenca SZDL Jesenice, krajevni odbor RK Sava, občinska zveza društev prijateljev mladine in RK Javornik — Koroška Bela. Vsem se iskreno zahvaljujemo za plemenito in humano dejanje in želimo, da nam ostanejo tudi naprej zvesti pomočniki in našim otrokom tudi v bodoče omogočijo s soncem in morjem napolniti učilnice.

Marija Kokolj

Učenci posebne osnovne šole z Jesenic na obisku v vinogradu

Plezalni vzponi v Dolomitih

Alpinista — železarja Jože Oman (Martuljek) in Janez Krušic (Jesenice) sta v dneh od 18. do 29. avgusta letos obiskala plezalni paradiz Dolomitov v Italiji. V različnih gorskih skupinah sta izvedla v razmeroma kratkem času več zelo težkih plezalnih vzponov, kar se imata zahvaliti tudi ugodnim vremenskim prilikam.

Dne 19. avgusta so preplezali skupaj z dr. Dolharjem iz Trbiža 200 m visok stolp po južni strani Campanile di Val Montanaia (2171 m) v skupini Monfalconi. Težavnostna stopnja: zelo težavno (IV.), čas plezanja 4 ure in pol. Sestop 3 ure s petimi spusti po vrvi. Izpostavljenost je posebno v Glanvellovi 20 metrski prečki popolna. Zanimivo je, da je alpinistom dobro znani zamejski Slovenec — 65-letni dr. Dolhar iz Trbiža, zmogel ta težak vzpon in se prvič v svojem gorniškem udejstvovanju spuščal po vrvi prek navpične stene. Ta vzpon in sestop sta bila zaradi plezanja v troje bolj zamudna — zaradi česar se je precej podaljšal čas plezanja.

Dne 21. avgusta sta preplezala orientacijsko zelo zahtevni severozapadni greben Pale di San Martino (2987 m) v Pala skupini. Greben je zaradi labirinta stolpov podoben našemu grebenu med Rokavom in Skrlatico. Težavnostna stopnja: težavno (III.), čas plezanja tri ure, sestop po isti smeri je trajal dve uri.

Dne 22. avgusta sta preplezala severozapadni steber Pale di San Martino (2987 m), nazvan Gran Pilaster. Višina stebra 600 m. Težavnostna stopnja: zelo težavno (IV.), čas plezanja 6 ur. Smer je tehnično zelo težka in izpostavljena. Sestop po severovzhodnem grebenu, katerega sta plezala prejšnji dan.

Dne 24. avgusta sta plezala znani Winkler stolp (2800 m), eden od treh Vajolet stolpov v skupini Rosengarten. Smer je eden od treh Vajolet stolpov v skupini Rosengarten. Smer je za zelo težko plezarijo. Višina stolpa 150 m. Čas plezanja 1 uro in pol. Sestop: pet spustov po vrvi po steni in kaminih med Winkler in Stabeler stolpoma.

Dne 26. avgusta sta preplezala jugozapadni raz Delago stolpa (2790 m) — Vajolet stolp v skupini Rosengarten. Višina raze je 160 m, izpostavljenost je popolna. Čas plezanja dve uri. Plezanje v trdni dolomitski skali je čudovito. Težavnostna stopnja: zelo težavno (IV.). Sestop šest spustov po vrvi po steni in kaminih med Delago in Stabeler stolpoma.

Vajolet stolpi so morda najbolj obiskana gora v vseh Dolomitih, saj včasih pleza istočasno v njih plezalnih smereh tudi po deset navez. V najpopularnejšem Delago jugozapadnem razu pa se velikokrat nahaja štiri ali več navez, ki morajo počakati pri vstopu, da se zvrstijo.

Dne 27. avgusta sta preplezala zapadno steno Pordoi Spitz (2950 m) v skupini Sella. Steno so prvi preplezali dolomitski

Telesna kultura

Mednarodni strelski troboj

V zelo znanem mestecu po izdelavi pušk, v Borovljah na Koroškem, je bilo 10. t. m. tradicionalno strelsko tekmovanje med desetčlanskimi ekipami Koroške — Furlanije in Gorenjske.

Pod geslom »Šport zbližuje narode!« so se srečale strelske reprezentance treh obmejnih dežel. Prisrčno in nadvse tovariško je bilo snidenje po enem letu z našimi gostitelji in strelci. Že na predvečer tekmovanja, ko je bila uradna otvoritev, je bilo izrečenih veliko besed o pomenu in cilju takih prireditvev. V pozdravnem nagovoru so predsednik strelske organizacije za Koroško in župan mesta Borovlje, kakor tudi oba zastopnika ostalih dveh ekip, poudarili, da se v vsakim letom brepi in širi kraj prijateljev

tudi izven naših meja. Ne moti nas politična ureditev obmejnih dežel in nerešeno vprašanje naše države s sosednjo Italijo glede Furlanije, je poudaril zastopnik iz Avstrije. Zaradi tega smo še toliko bolj veseli, da furlanski strelci sodelujejo v tem troboju. Zato gre največja zahvala predstavnikom Gorenjske, kateri so v veliki meri pripomogli, da je prišlo do tega tako koristnega sodelovanja.

Razporeditev strelcev na dan tekmovanja je bilo primerno rangu mednarodnih prireditvev. Troboj je potekal v prijateljskem in tovariškem vzdušju. Favoriti so bili strelci Gorenjske. Toda končni rezultat tekmovanja pa je dokazal, da se nam naši strelci — sosode iz Avstrije z doseženimi krogi

vsako leto bolj približujejo. »Levji« delež k našemu uspehu so doprinesli strelci Jesenic: Vera Otrin, Majda Kralj, Janez Otrin in Edi Dobravc, brez katerih si reprezentance Gorenjske ne moremo zamisliti. Nastopile so 10-članske ekipe, za plama se je upoštevalo osem najboljših rezultatov ekipe. Med nastopajočimi so zgoraj omenjeni zasedli prvo, drugo, četrto in peto mesto. Prvak med posamezniki je bil Janez Otrin.

REZULTATI:

EKIPNO: 1. Gorenjska 4.232 krogov, 2. Koroška 4.196 in 3. Furlanija 4081 krogov (od 4.800 možnih).

POSAMEZNO: 1. Janez Otrin 551 krogov, 2. Vera Otrin 542, 3. R. Natmessnig (nadalj. na 11. str.)

Šesti turnir odbojkaric SRS

V Sladkem vrhu je domače društvo Sever izvedlo 6. turnir za odbojkarice. Turnirja so se udeležile ekipe Celja, Branika, Maribora, Izole, Kamnika, Brestanice, Severja in Jesenic. Iz neznanih vzrokov pa tudi na igrišče Severja ni bilo igralke Ljubljane.

Največje zanimanje je bilo za derbi VI. kola, v katerem sta se pomerili bivši

slovenski prvoligaški ekipi Celje in Maribor. Mariborčanke so igrale odlično in zmagale s 3:2. Naše igralke so v dvoboju s Celjankami izgubile s 3:1. Drugo tekmo bi naše igralke morale igrati z Ljubljankami, ker pa jih ni bilo na igrišču, so dobile igro s 3:0 brez borbe. Za največje presenečenje VI. kola prvenstva Slovenije pa

so poskrbele mlade igralke iz Brestanice, ki so nepričakovano, toda zaslužno premagale okrnjeno ekipo mariborskega Branika. Povsem drugačen bi bil marsikateri izid srečanja, če ne bi ta dan na Sladkem vrhu deževalo.

REZULTATI: Celje : Jesenice 3:1, Jesenice : Ljubljana 3:0 b.b., Maribor : Kamnik 3:0, Izola : Sever 3:0, Brestanica : Branik 3:2, Izola : Branik 3:0, Kamnik : Sever 3:2, Maribor : Celje 3:2. P. K.

Kroj: Jesenice (m) 68:59

Na košarkarskem igrišču v Skofji Loki je bila v soboto odigrana pred okoli 150 gledalci prvenstvena tekma slovenske košarkarske lige za moške. Zmagali so domačini z 68:59 (32:19): Jesenice: L. Senčar 17, Hladnik 2, Vauhnik 10, Jeraj 11, Koren 6, Dragojevič, Sodja, Rogelj.

Za gorenjski derbi je v Skofji Loki vladalo veliko zanimanje. Občinstvo je svoje ljubljence spodbujalo, za kar so se jim oddolžili z zmago. Tekma se je pričela v hitrem tempu z ene in druge strani. Več sreče pri

metu na koš so imeli domačini in kmalu povedli kar z desetimi točkami. Mnogo bolje pa so Jeseničani zaigrali v drugem delu in zmanjšali precej veliko razliko v koših. Košarkarji Jesenic so do sedaj odigrali 17 tekem in so na osmem mestu na lestvici z 10. točkami. Vsa nevarnost, da izpadejo iz vrst najboljših slovenskih košarkarjev, je minila. V soboto bodo nastopili pred domačim občinstvom, nasprotnik pa jim bo Maribor 66.

Delo športnega društva Kovi-nar na jeseniški gimnaziji

S tem, ko so se ponovno odprla šolska vrata naše gimnazije, so zopet prišli na dan problemi gimnazijskega športnega društva. Leti izvirajo predvsem iz slabega finančnega stanja in iz nezaznavanja nekaterih. Vendar bodo dijaki skušali te težave premagati z vztrajnimi treningi raznih športnih disciplin, pri tem pa jim bosta pomagala, kakor že v prejšnjem šolskem letu, telovadna profesorja, ki sta mentorja tega športnega društva.

Čeprav so pogoji za treninge slabi, upamo, da bodo kljub temu nadaljevali z uspehi, ki so se začeli v prejšnjih šolskih letih in jih tako le še potrdili ter dosegli s tem nova zadovoljstva in spodbude za nadaljnje treninge. MIRA

Odbojka

V nedeljo dopoldne je bila na igrišču TVD Partizana na Javorniku odbojkarška tekma med ekipama Radovljice A in Javornikom. Čeprav nam odbojkarji niso prikazali niti lepe, niti kvalitetne igre, jim tega ne smemo zameriti, saj v poletnem času niso imeli treningov. Nekateri člani (večina dela v železarni Jesenice) so odšli na svoj letni odih, pozneje pa so začeli urejevati prostore v domu TVD Partizana in tako niso imeli možnosti za trening. Na zunanem igrišču pa treningi niso bili mogoči zaradi slabega vremena. In tako so se naši odbojkarji prvič zbrali šele na nedeljski tekmi, ki so jo gostje odločili v svojo korist 3:2.

Takoj po odigrani tekmi so se igralci zbrali in določili čas treningov, ki bodo dvakrat tedensko. Ostalo pa je odprto vprašanje trenerja. Toda upajmo, da imajo fantje sami dovolj trdne volje za trening, saj se je njihova sezona šele začela in jih to nedeljo že čaka nova tekma, za katero pa upajmo, da jo bodo odločili v svojo korist.

Branik : Jesenice 3:1

Na igrišču v Hočah je bila v nedeljo odigrana pomembna tekma med Branikom in Jesenicami z rezultatom 3:1 (11, 12, —6, 12). Tekmo je pred okoli 200 gledalci sodil Androvič iz Maribora.

JESENICE: Potočnik, Resler, Krevselj, Bogataj, Bergelj, Kavčič, Eržen, Smitek, Pristov.

Oba nasprotnika sta se že v pričetku dobro zavedala, da igra odloča o prvem mestu na lestvici. Obe moštvi sta se zato potegovali za vsako točko in je bila igra vseskozi zanimiva in napeta. Naši igralci so v vsakem setu po-

vedli, toda te prednosti niso znali obdržati do konca. V odločilnih trenutkih so domačini znali bolj miriti živce. Škoda je le, da naši igralci niso znali izkoristiti rutine. S to tekmo so se jeseniški odbojkarji dokončno poslovili od prvega mesta in istočasno naslova republiškega prvaka in od nadaljnjega tekmovanja v II. zvezni ligi. Do sedaj so odigrali 13 tekem in imajo 20 točk. Nahajajo pa se na tretjem mestu na lestvici. V nedeljo bodo nastopili zopet doma, nasprotnik pa bo moštvo Save, ki je na šestem mestu na lestvici.

P. K.

Kegljači za republiško prvenstvo

Na štiristeznem keljišču Triglava v Kranju se je v nedeljo končalo letošnje posamezno prvenstvo Slovenije v kegljanju. Skupno je nastopilo 72 tekmovalcev. Največji uspeh so zabeležili domačini, saj je njihov tekmovalac Martelanc prvi in s tem osvojil naslov republiškega prvaka s 1.923 podrtimi keglji. Po tekmi je sam izjavil, da je letos v življenjski formi. Naši tekmovalci so se v močni konkurenci dobro borili. Večkratni državni reprezentant in naš sodelavec Jože

Šlibar je na petem mestu s 1853 podrtimi keglji, drugi naš tekmovalac Hafner pa je deveti s 1794 tekgli. V mesecu oktobru pa bo tudi posamično državno prvenstvo. Kegljače na asfaltu z Jesenic bosta predstavljala dva tekmovalca in en predstavnik Kranjske gore. Letošnje tekmovanje je bilo kvalitetno in zelo zahtevno. Enajst tekmovalcev je v prvem nastopu podrlo več kot 900 kegljev, kar priča o visoki ravni prvenstva.

Mednarodni strelski troboj

(Nadalj z 10. str.)

542, 4. Majda Kralj 539, 5. Edi Dobravc 534 krogov (od 600 možnih) itd.

Ker pa se vodijo na mednarodnih tekmovanjih tudi rezultati po stavah, so rezultati in plama naših strelcev naslednji:

STOJE: 1. Janez Otrin 176 krogov, 2. Majda Kralj 170 krogov.

KLEČE: 1. Janez Otrin 186 krogov, 2. Edi Dobravc 185 krogov.

LEŽE: 1. Vera Otrin 196 krogov (vse od 200 možnih). Iz rezultatov je razvidno, da so nas naši strelci častno zastopali na troboju ter jim ob tej priliki iskreno čestitamo.

Ob zaključku so nas povabili na 100-letnico obstoja

strelske organizacije na Koroškem, katero bodo proslavljali prihodnje leto, obenem pa nam zaželeli nasvidenje na troboju spomladi na novozgrajenem strelišču v Vidmu — Italija. JK

Rezultati nedeljskih tekem

Gorenjska rokometna liga

Kr. gora : Jesenice
0:5 (b.b.)

Gorenjska nogometna liga

Jesenice : Naklo 3:4

Jesenice : Železniki (ml.)
2:0

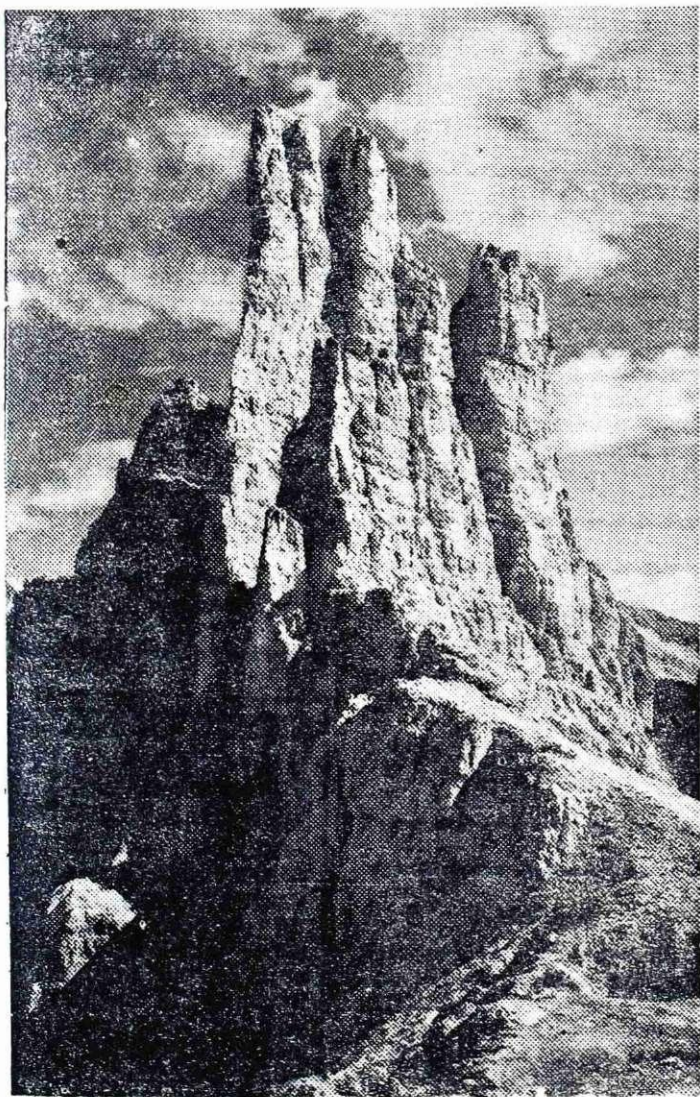
Jesenice : Naklo (pionirji)
0:0

Čestitka

Društvo upokojencev na Javorniku pristrčno čestita svojemu članu JOŽU MALENSKU, ustanovitelju Društva upokojencev na Javorniku k njegovi ZLATI POROKI. Želimo, da bi še dolgo užival srečo in zdravje v krogu svoje družine in bil še naprej stalni gost v našem domu upokojencev.

Obema z ženo Francko kličemo še na mnoga, mnoga leta!

Člani Društva upokojencev Javornik — prijatelji in znanci!

Svet navpičnih sten — Vajolet stolpi v Dolomitih. Od leve proti desni: Delago, Stabeller in Wuller stolp.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

23. in 24. septembra ameriški barvni CS film CIMARRON, ob 17. in 20. uri.
25. septembra ameriški barvni CS film VELICASTVENIH SEDEM, ob 17. in 19. uri.

26. in 27. septembra ameriški barvni film KOLEKCIONAR, ob 17. in 19. uri.

28. septembra francoski barvni CS film CLOVEK IZ HONGKONGA, ob 17. in 19. uri.

29. septembra francoski CS film STRELA IN PEKEL, ob 17. in 19. uri.

30. septembra ameriški film MODESTY BLAISE, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

23. in 24. septembra ameriški barvni film KOLEKCIONAR, ob 18. in 20. uri.

25. in 26. septembra ameriški barvni CS film CIMERON, ob 17. in 20. uri.

27. septembra francoski barvni CS film CLOVEK IZ HONGKONGA, ob 18. in 20. uri.

28. in 29. septembra sovjetski film KAKO NAJ VAS POKLICEM, ob 18. in 20. uri.

30. septembra nemški barv-

ni film MISTERIJE BARA LOLITA.

Kino DOVJE

23. septembra češki film DAMA NA KOLESIH.

24. septembra nemški barvni film PESEM PRERIJE.

28. septembra ameriški barvni CS film CIMERON.

30. septembra sovjetski film KAKO NAJ VAS POKLICEM.

Kino KOROSKA BELA

23. septembra sovjetski film KAKO NAJ VAS POKLICEM.

24. septembra angl. amer. grški film GRK ZORBA.

25. septembra ameriški barvni film KOLEKCIONAR.

30. septembra francoski CS film STRELA IN PEKEL.

Kino Kranjska gora

23. septembra angl. amer. grški film GRK ZORBA.

24. septembra sovjetski film KAKO NAJ VAS POKLICEM.

28. septembra ameriški barvni film KOLEKCIONAR.

29. in 30. septembra ameriški barvni CS film CIMERON.

Železarski globus

MEHIKA — V mehiški železarni Altos Hornos de Mexico bodo zgradili novo kisikovo jeklaro z dvema LD konvertorjema po 60 ton. Opremo so naročili pri zahodnonemškem podjetju »Demag« iz Duisburga. Začetna proizvodna zmogljivost te jeklarne bo 500.000 ton surovega jekla letno z možnostjo povečanja na en milijon ton.

ŠVEDSKA — V bližini znane švedskega rudnika železove rude Kiirunavaara bodo zgradili novo napravo za peletiziranje. Njena proizvodna zmogljivost bo 1,8 milijona ton peletov letno. Za gradnjo bodo porabili 13 milijonov dolarjev investicijskih sredstev, pričela pa bo obratovati v sredini leta 1969.

OBVESTILO

HORTIKULTURNO DRUŠTVO JESENICE obvešča svoje člane in ostalo prebivalstvo, da je nabavilo večjo količino holandskih čebulic tulip, hiacint, žefrana itd. Čebulice lahko dobite v ponedeljkih in petkih popoldan in v sredah dopoldan v društveni trgovini na Trgu Toneta Cufarja na Jesenicah. V društveni trgovini lahko dobite tudi cvetlične lončke in ostali vrtnarski pribor.

HORTIKULTURNO DRUŠTVO
Jesenice

ZAHVALA

Poštenemu najditelju Vladanu Tešiću, čevljarju, V. Kejžarja 20, Jesenice, se najlepše zahvaljujem za vrnjeni denar in dokumente.
Anica Platiša

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem sodelavcem prometnega oddelka za denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla ob moji težki nesreči pri delu.

Edo Cvetek
prometni oddelak

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije železarne Jesenice se najlepše zahvaljujem za brezplačno letovanje v Crikvenici, sindikalnemu odboru železarne pa za denarno pomoč v času bolezni.
Adolf Kozamernik

ZDRAVNIŠKI PREGLEDI ŠOFERJEV

Zaradi precejšnjega števila kandidatov za šoferje, ki morajo biti zdravniško predhodno pregledani ali pa morajo vozniška dovoljenja obnoviti, uvajamo redne ordinacije za take preglede. Ti pregledi bodo v ZDRAVSTVENEM DOMU JESENICE vsak torek ob 15. uri popoldne in to od 26. 9. do 12. 12. 1967.

Prosimo vse kandidate za te preglede, da se oglasijo pri vratarju zdravstvenega doma Jesenice, kjer bodo lahko dobili listek z datumom pregleda. Vsakdo, ki bo želel biti pregledan, si bo datum pregleda lahko izbral sam.

UPRAVA
ZDRAVSTVENEGA
DOMA
JESENICE

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem elektrodnega oddelka, RK Plavž, vsem stanovalcem bloka 4 za nudenje prepotrebne denarne pomoči ob tragični usodi moje hčerke Nevenke. Se enkrat najlepša hvala vsem za to humano dejanje. Hvaležna in žalujoča
Erna Jonke

ZAHVALA

Kolektivu šamotarne se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla med dolgotrajno boleznijo.
Peter Okrn
šamotarna

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije Železarne in občinskemu sindikalnemu svetu Jesenice se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejel med boleznijo.

Drago Smolej

ZAHVALA

Kolektivu OTK se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč in izrečeno sožalje ob smrti moje mame.

Rudolf Noč
OTK

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru valjarne žice in izvršnemu odboru sindikalne organizacije Železarne se za pozornost in pomoč iskreno zahvaljujem.

Andrej Pleš
Kosova 5, Jesenice

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega draga moža, očeta, starega očeta, brata in strica

AVGUŠTINA BEGUŠA

se iskreno zahvaljujem dr. Mihaelu Sajevcu za neizmer-no požrtvovalnost in trud v času zdravniške pomoči doma, primariju dr. Brandstet-terju in bolniškemu osebju za skrb in nego v bolnišnici.

Zahvaljujem se pevcem društva upokojencev Javornik, godbi na pihala Svobode Javornik in vsem, ki so nam izrekli sožalje in počastili njegov spomin.

Nadalje se zahvaljujem sostanovalcem za venec, družinam Tušar, Kržišnik in Barbarin za vsestransko pomoč.

Iskrena hvala tudi vsem lastnikom osebnih avtomobilov ter vsem, ki so darovali vence in cvetje ter pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujejo: žena Marija, sin in hčerke z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni in prerani izgubi naše drage sestre

LOJZKE KREUZER

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam v težkih urah stali ob strani. Posebna zahvala dr. Tancarju in sestri Barbki za prizadevno zdravljenje.

Zahvaljujem se reševalcem gasilskega društva Gorje, vsem znancem in sosedom, posebno še tov. Travi di Kisovčevi za vsestransko pomoč. Iskrena hvala vsem darovalcem vencev in cvetja, tov. Jeralu za poslovilni govor, kakor tudi sodelavkam in sodelavcem železničarjem, pevcem društva upokojencev z Javornika in vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujem se tudi voznikom avtomobilov za prevoz.

Žalujoče sestre in brat z družinami

ZAHVALA

Sorodniki padlih v narodnoosvobodilni vojni se najlepše zahvaljujem članom krajevnega organizacije ZZB NOV Blejska Dobrava za postavitev lepega spomenika na Kočni. Posebno zahvalo smo dolžni odboru, predsedniku krajevnega organizacije ZZB NOV tov. Ludviku Ambrožiču in tajniku Jožetu Ravniku za organizacijo in požrtvovalno delo pri graditvi spomenika. Zahvaljujem se tudi vaščanom in vsem, ki so na katerikoli način prispevali in sodelovali pri graditvi spomenika.

Najlepša hvala godbi Svoboda Javornik — Koroška Bela, vzgojiteljici in malčkom vrteca Ivanka Krničar, recitatorkam, gasilski četi z Blejske Dobrave in vsem, ki so na dan odkritja spomenika prišli počastiti spomin naših dragih, ki so dali mlada življenja za svobodo.

Svojei padlih

Skupščina občine Jesenice, oddelek za gospodarstvo, gradbene in komunalne zadeve na podlagi 48. člena zakona o obrtnih delavnicah (Ur. list SRS št. 5-28/64)

poziva

vse občane, ki opravljajo obrtne storitve za posameznike (tkzv. malo obrt) pa opravljanje storitev niso pri-glasili za obrt pristojnemu organu občine, da to store najkasneje do 25. septembra letos.

Priglasitev se lahko opravi pisмено ali ustno v sprejemni pisarni pri Skupščini občine vsak dan, razen sobote. Tu dobe občani potrebne obrazce za priglasitev.

Ob priglasitvi je za opravljanje obrtnih storitev za posameznike, za katere je potrebno poznavanje tehničnih in varnostnih predpisov, obvezno predložiti še dokaz o strokovni usposobljenosti, če pa je priglasitelj v delovnem razmerju pa tudi dokaz o tem, da je obvestil delovno organizacijo, v kateri je zaposlen, da namerava opravljati obrtne storitve, kot postranski poklic.

Zoper občane, ki že opravljajo obrtne storitve za posameznike pa opravljanje storitev niso priglasili za obrt pristojnemu organu in niti tega ne bi storili do določenega roka, bo pristojni organ v skladu s 75. in 77. členom navedenega zakona zahteval pri rednem sodišču odvzem ugotovljene materialne koristi in hkrati predlagali uvedbo upravno kazenskega postopka.

ŽELEZAR

ŽELEZAR — GLASILO
DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarja«, Železarna Jesenice. Telefon št. 758 in 394 — Tisk CP »Gorenjski tisk«.